

Het metabool syndroom

De basis van elke gezondheidscheck

CARE FOR CURE

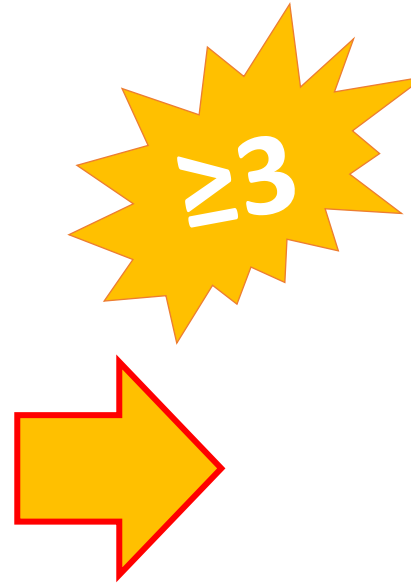
ADVIES IN
GEZONDHEIDSZORG

Insuline resistentie = Metabool **syndroom**

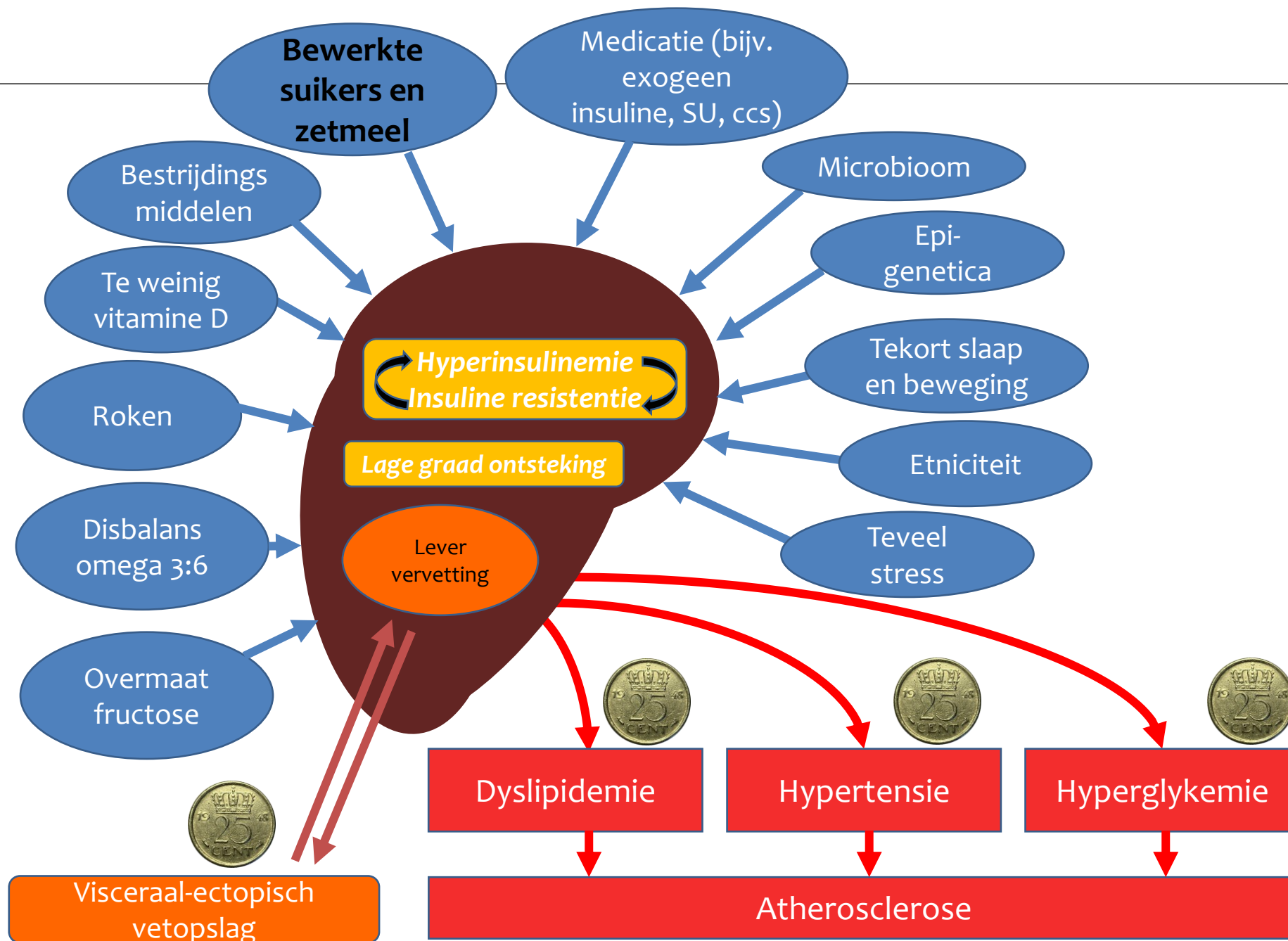
(G. Reaven 1988 onderzoek, gezonde 60 jarigen):

1. Afname **HDL-c**
2. Verhoogde nuchtere **triglyceriden**
3. Vergrootte **taille-omvang**
4. Verhoogde **bloeddruk**
5. Verhoogde nuchtere **bloedglucose**

Dia: opleidingsdag 2: Connie Hoek, diëtiste

- Obesitas
- Jicht
- Kanker
- **Hart- en vaatziekten**
- **Diabetes type II**
- Alzheimer
- Lever vervetting
- Astma
- Artritis
- Polycysteus ovarium syndroom

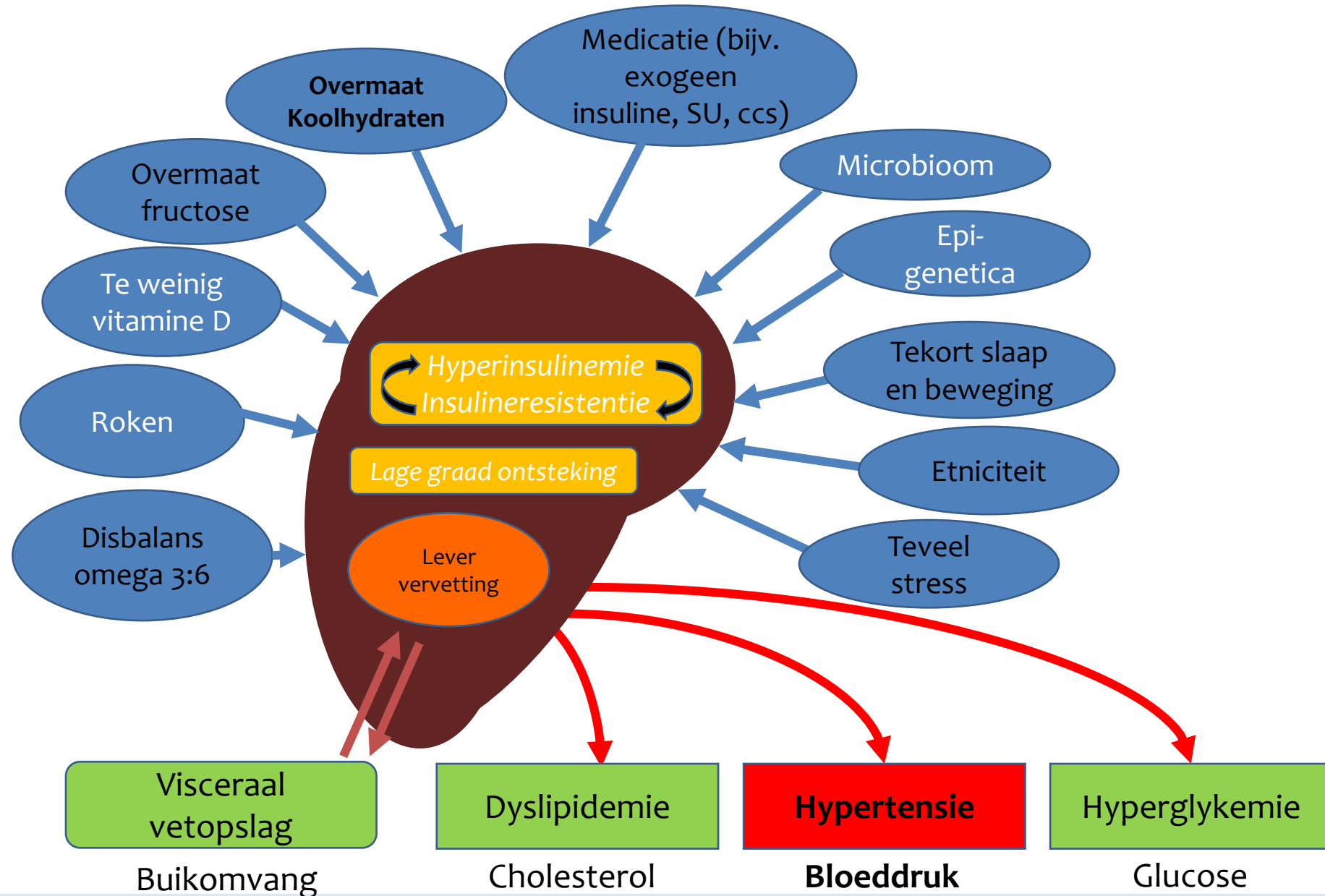

NOS Nieuws • Woensdag 12 november, 11:57

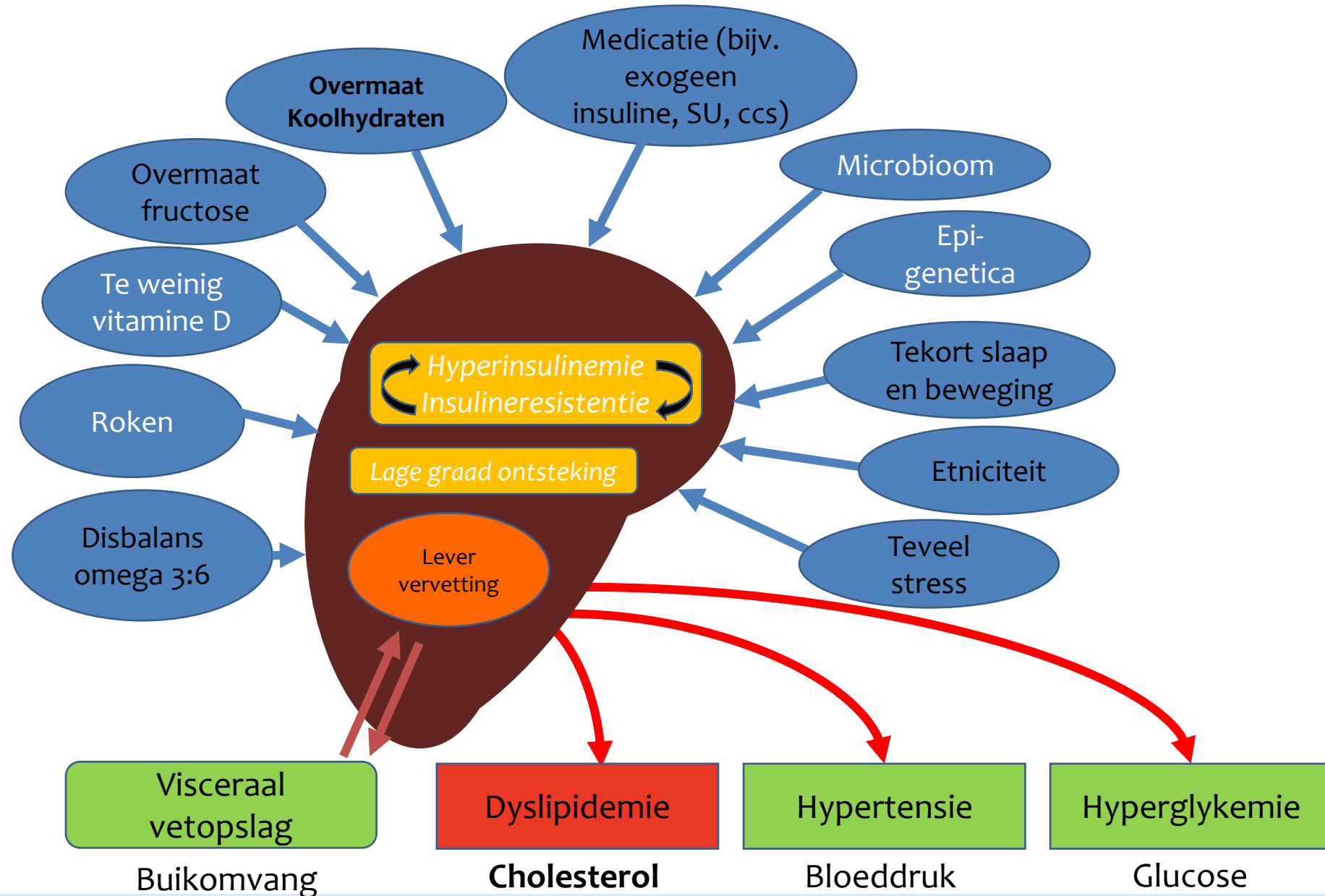
**Dagelijks glas frisdrank verhoogt risico op hoge
bloeddruk met bijna een derde**

INDICATOREN METABOLISCH SYNDROOM

INDICATOREN METABOLISCH SYNDROOM

Metabool syndroom

Hyperglykemie

Dyslipidemie

Visceraal
vetopslag

Hypertensie

Dyslipidemie

CARE FOR CURÉ

ADVIES IN
GEZONDHEIDSZORG

Risico van de geografische regio:

Laag risico

Gematigd risico

Hoog risico

Zeer hoog risico

Geslacht

Man

Vrouw

Leeftijd

16 - 64

65

Roken

☐

Systolische bloeddruk

110 - 200

200

mmol/L

mg/dL

Totaal cholesterol

1 - 9

9

HDL-cholesterol

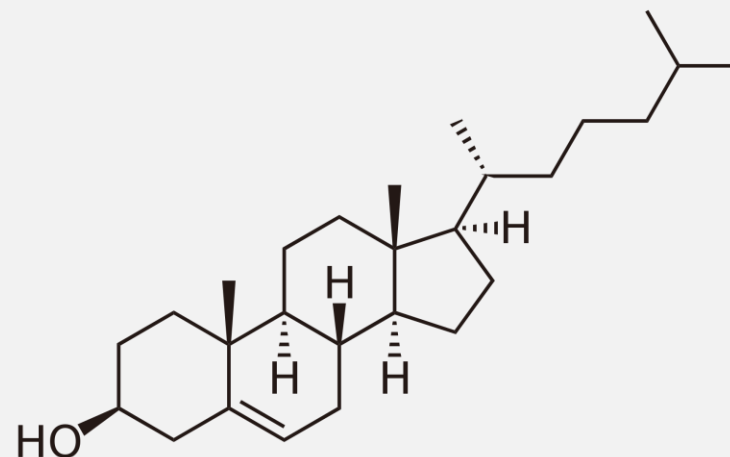
0.7 - 2.5

2.5

LDL-cholesterol

0.1 - 9

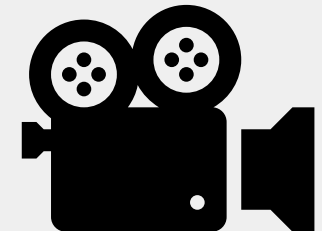
9

**Je hebt goed en slecht
cholesterol!**

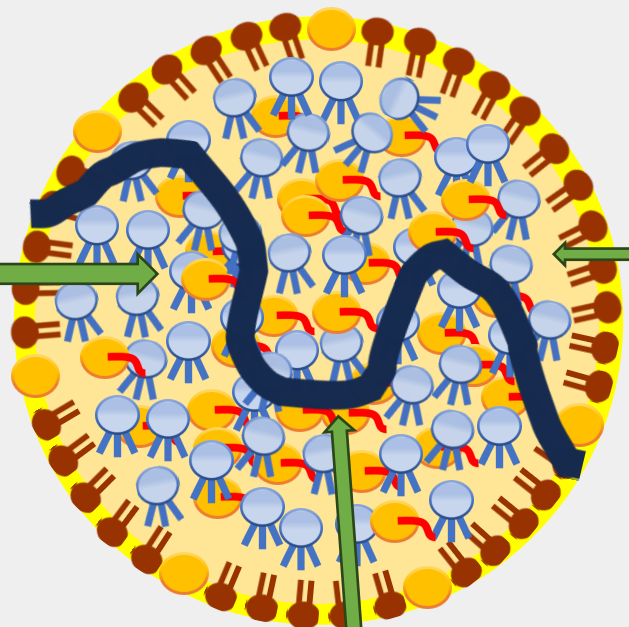
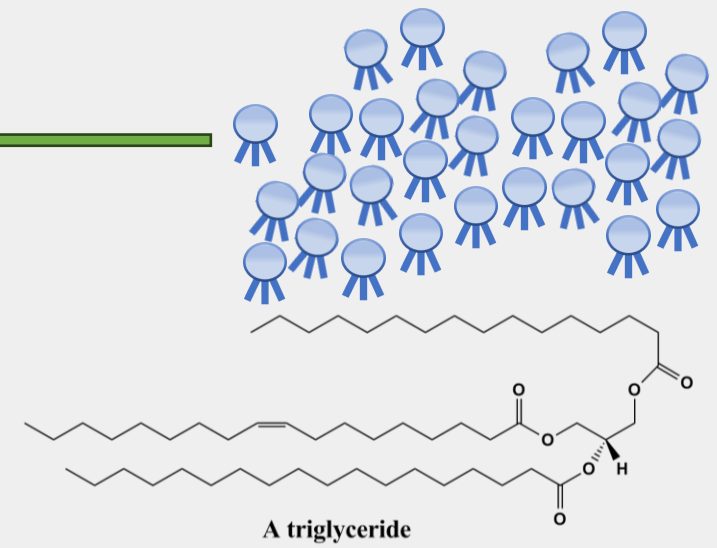
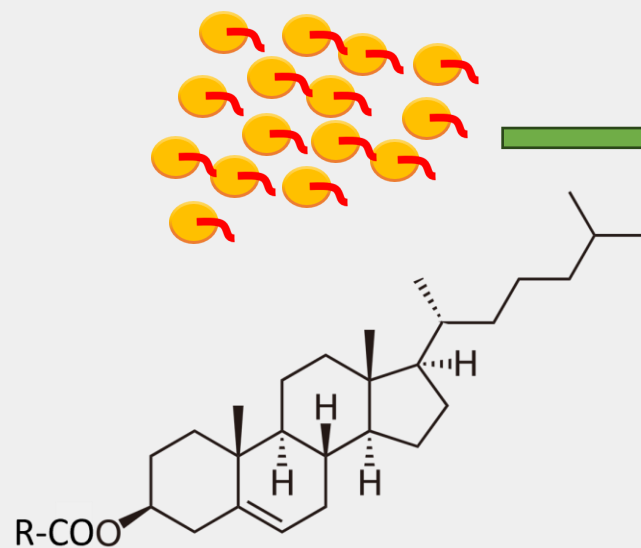
Toch?

Het lipoproteïne dossier: de basis

*Cholesterol-ester:
Inactieve variant
– voor opslag*

Triglyceride

Apo-proteïne

Het lipoproteïne dossier: volgende stap...

LDL

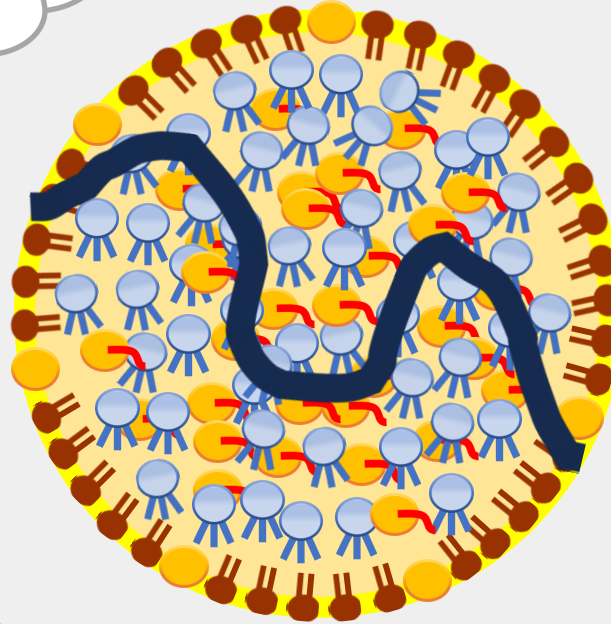
VLDL

IDL

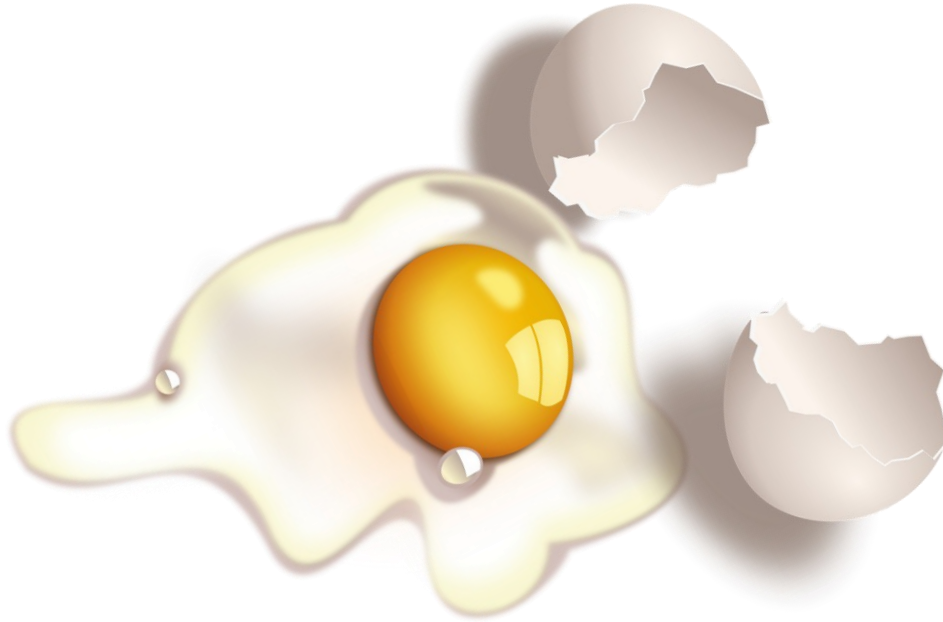
Micelle

Chylomicron

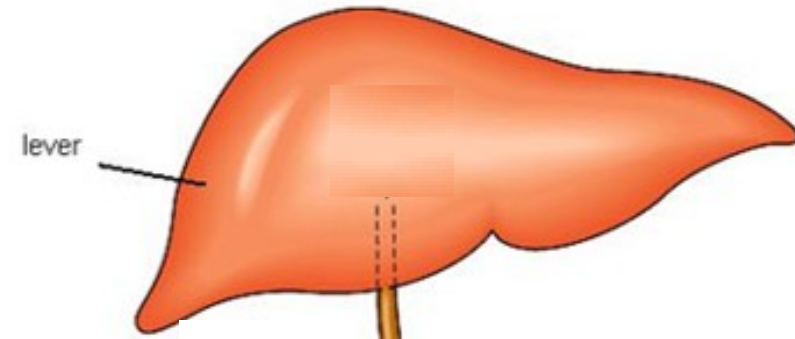
HDL

Het lipiden dossier

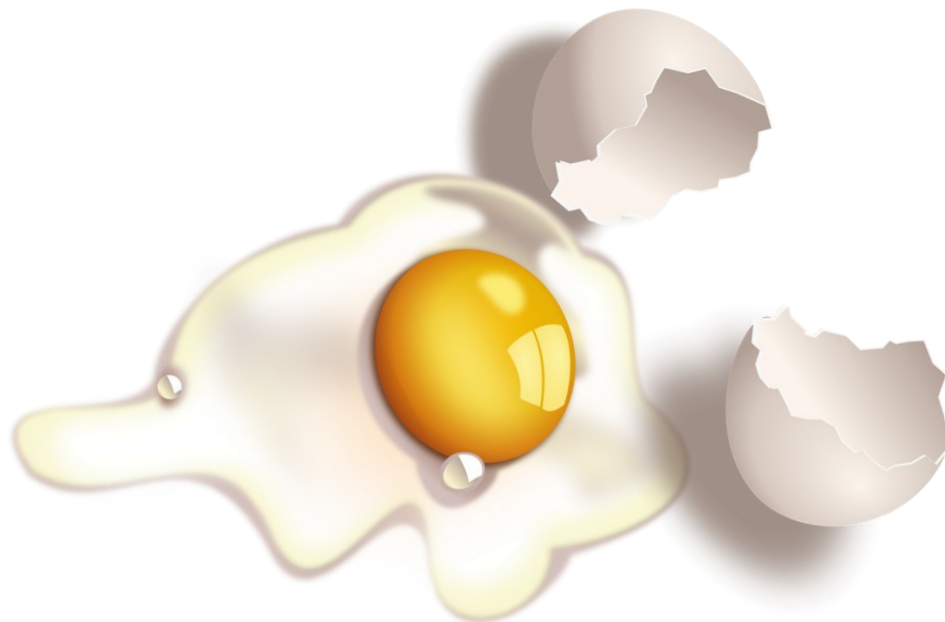

Via voeding

Lever produceert

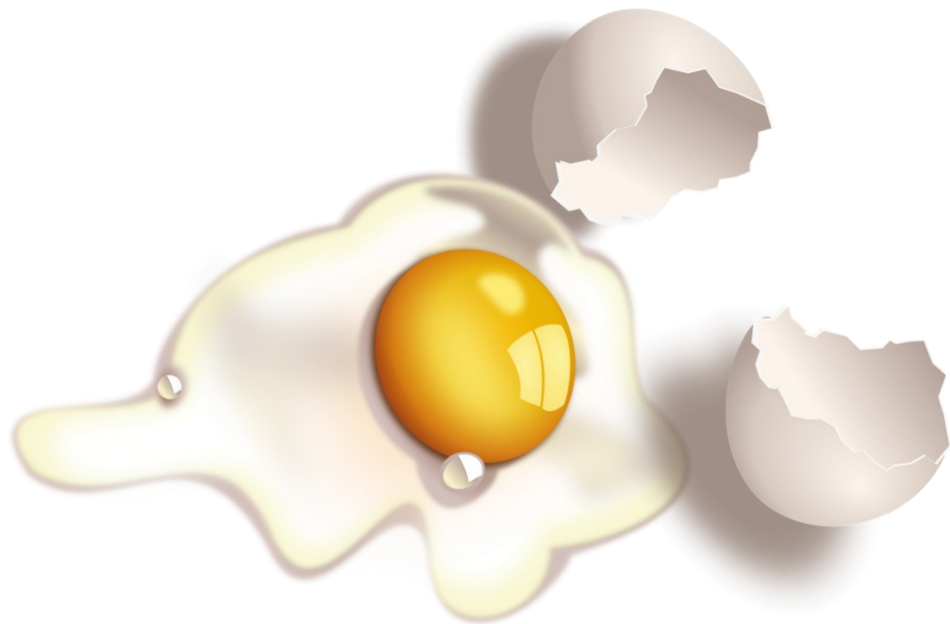
Het lipiden dossier

Via voeding

Voedingsstof	Per ei (portie)
Verzadigd vet	1,9 gram
Enkelvoudig verzadigd vet	2,3 gram
Meervoudig verzadigd vet	0,48 gram
Cholesterol	252 milligram

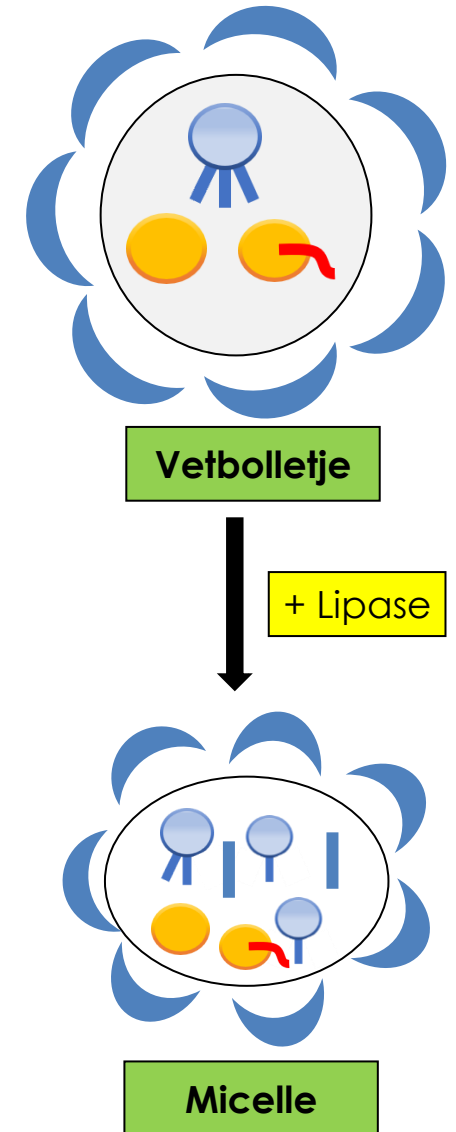
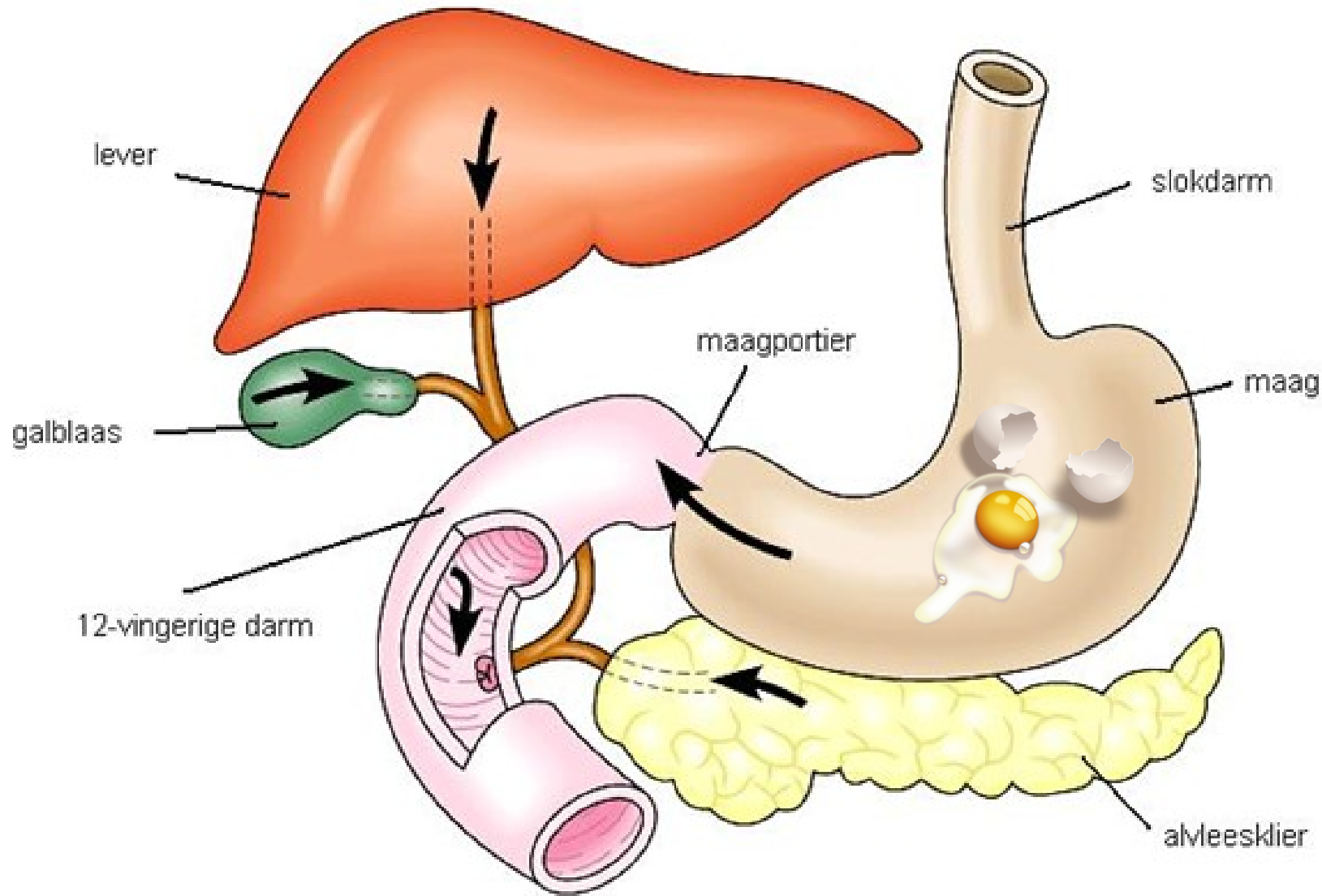
Het lipiden dossier

Via voeding

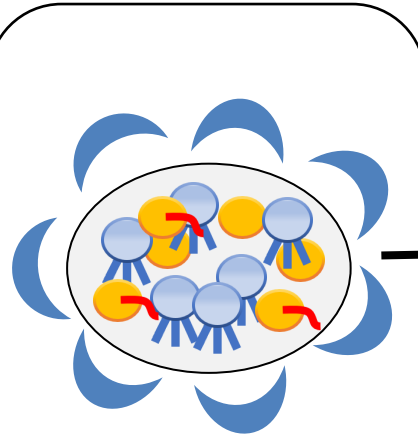
Voedingsstof	Per ei (portie)
Verzadigd vet	1,9 gram
Enkelvoudig verzadigd vet	2,3 gram
Meervoudig verzadigd vet	0,48 gram
 Cholesterol	252 milligram

Via voeding

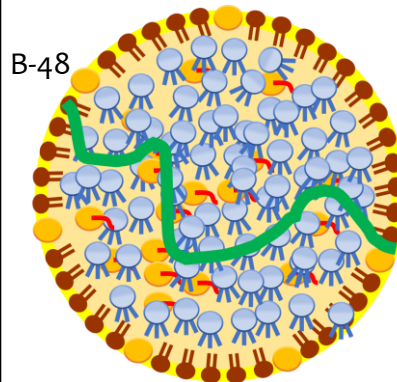
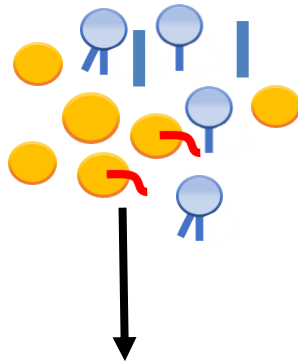
Via voeding

Darm

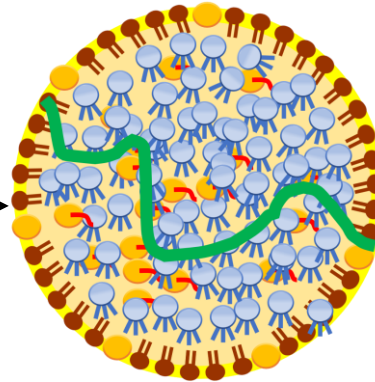
Micelle

Darmcel

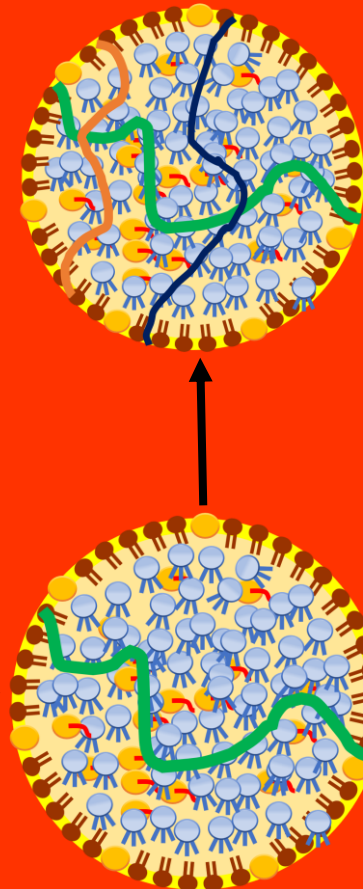

Chylomicron

Lymf. Syst.

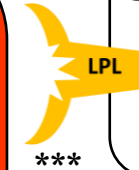

Bloed

Doelorgaan

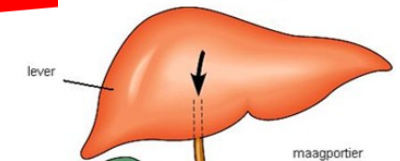
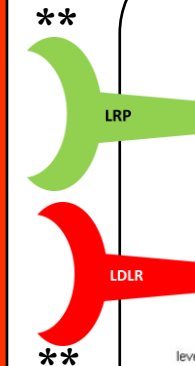
Spiercel : hart, skelet...

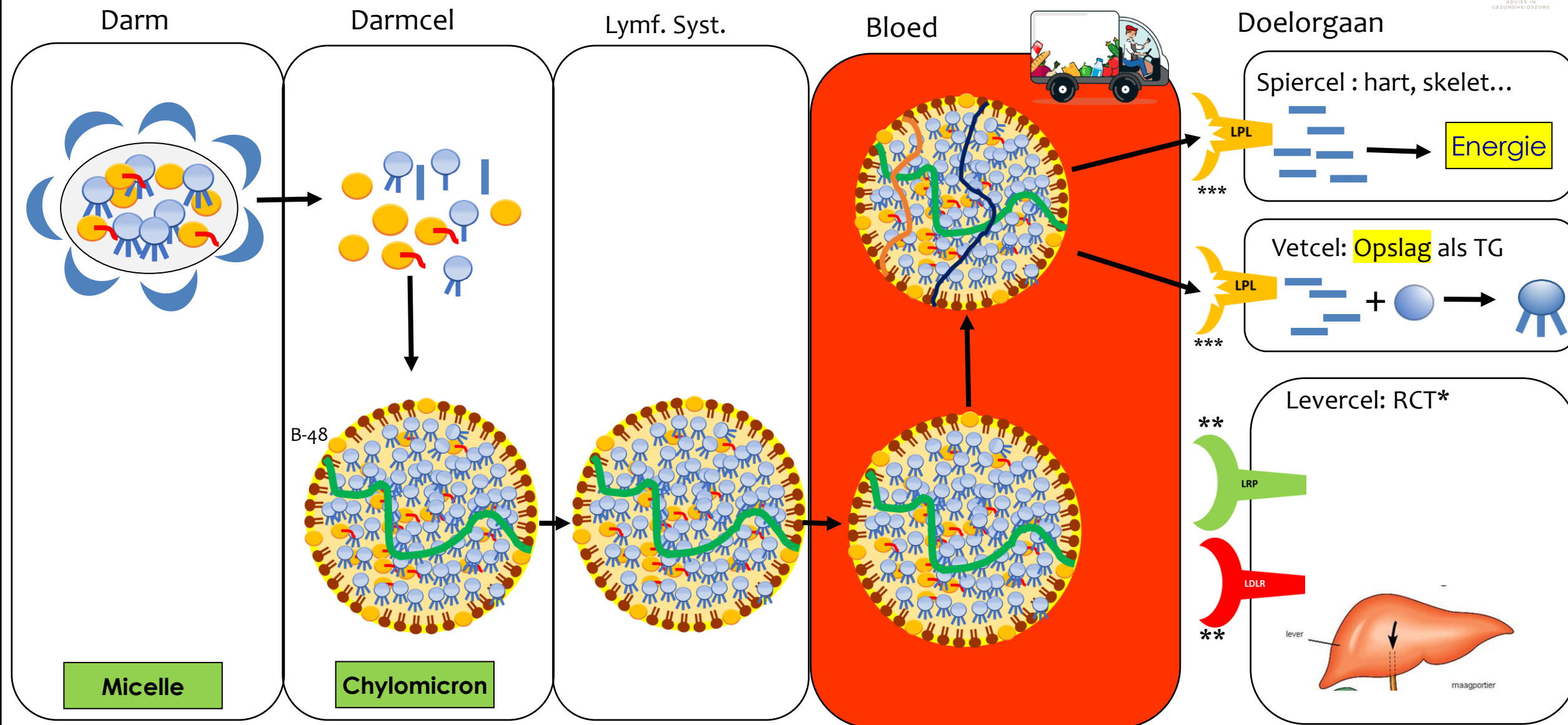
Vetcel

Levercel: RCT*

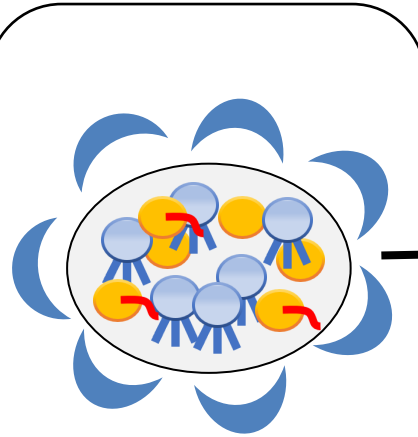

Via voeding

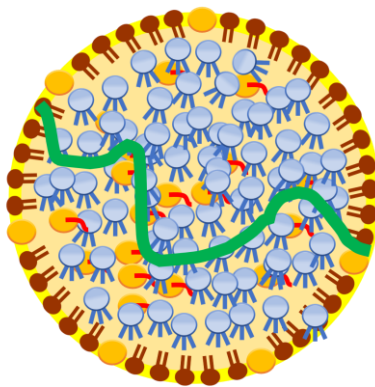
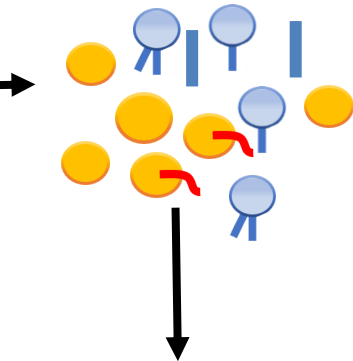
Via voeding

Darm

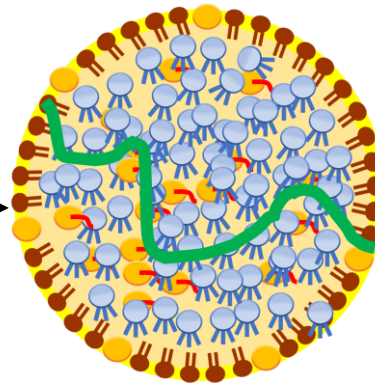
Micelle

Darmcel

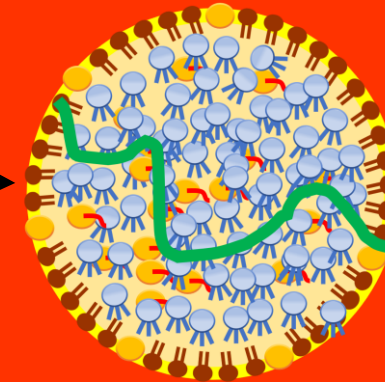
Chylomicron

Lymf. Syst.

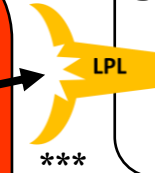
Bloed

Chylomicron
overblijfsel

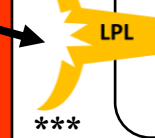
Doelorgaan

Spiercel : hart, skelet...

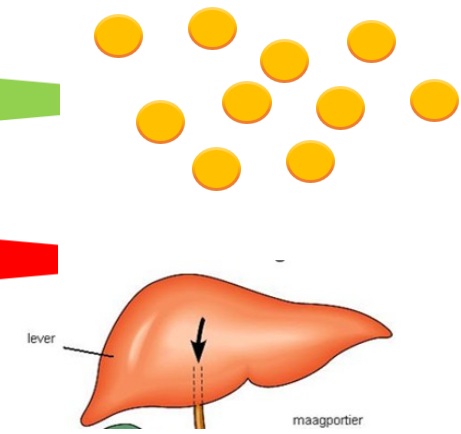
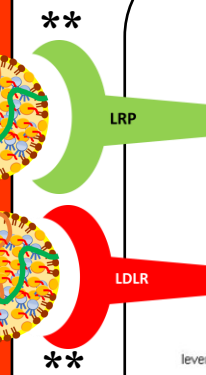

Energie

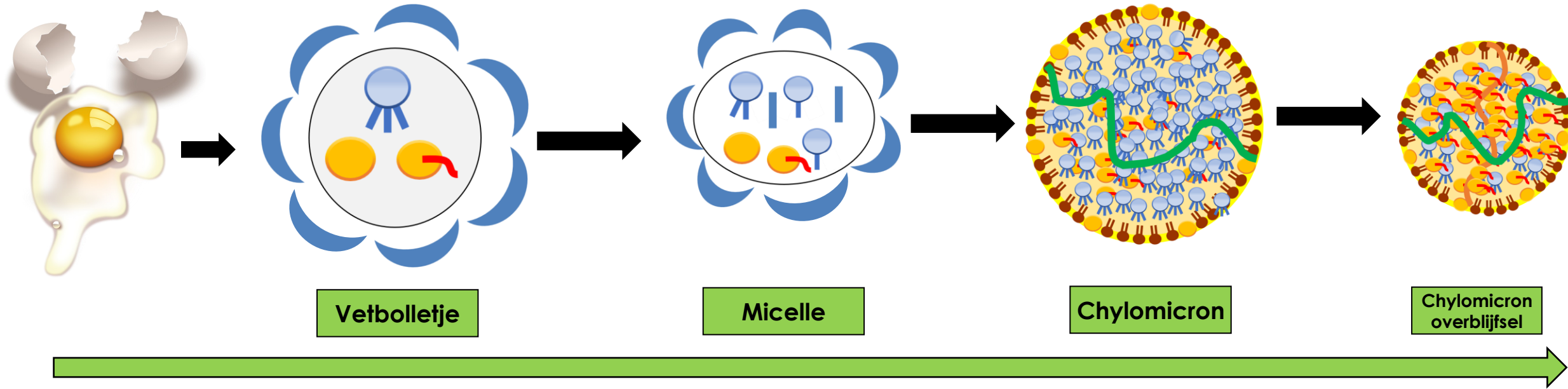
Vetcel: Opslag als TG

Levercel:

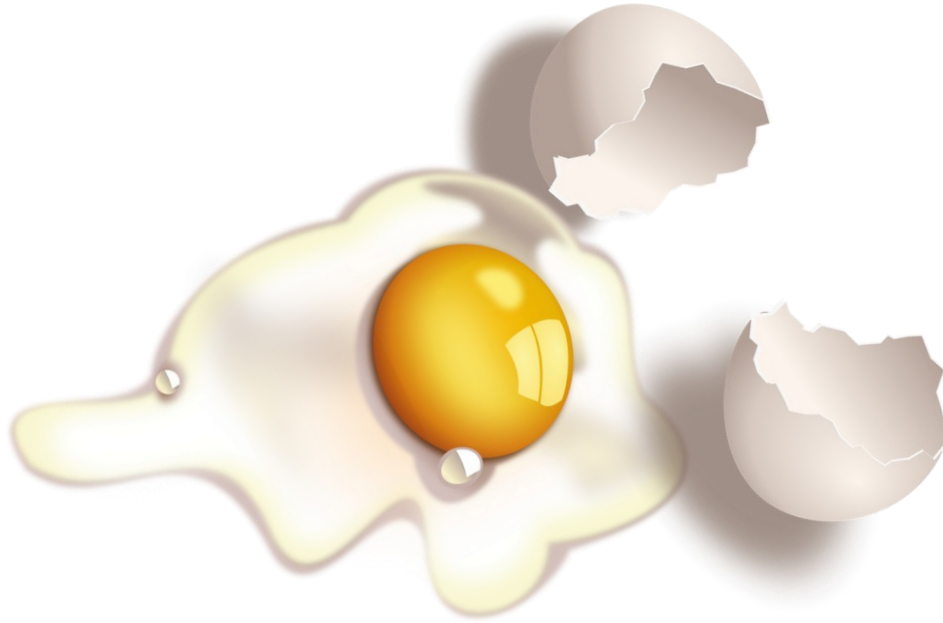

Samenvatting : via voeding:

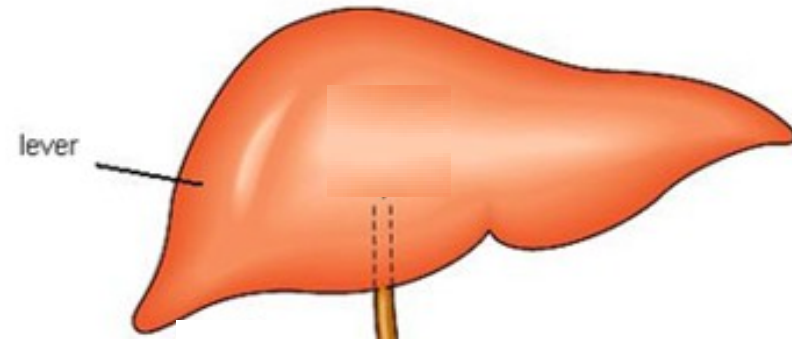

- ❖ Een **chylomicron** is de grootste lipoproteïne en bestaat uit **99%** vet en **1%** eiwit.
- ❖ Deze deeltjes transporteren vooral triglyceriden naar:
 - Spiercellen voor **energie**
 - Vetcellen voor **opslag**
 - Lever voor **recycle**

Het lipiden dossier

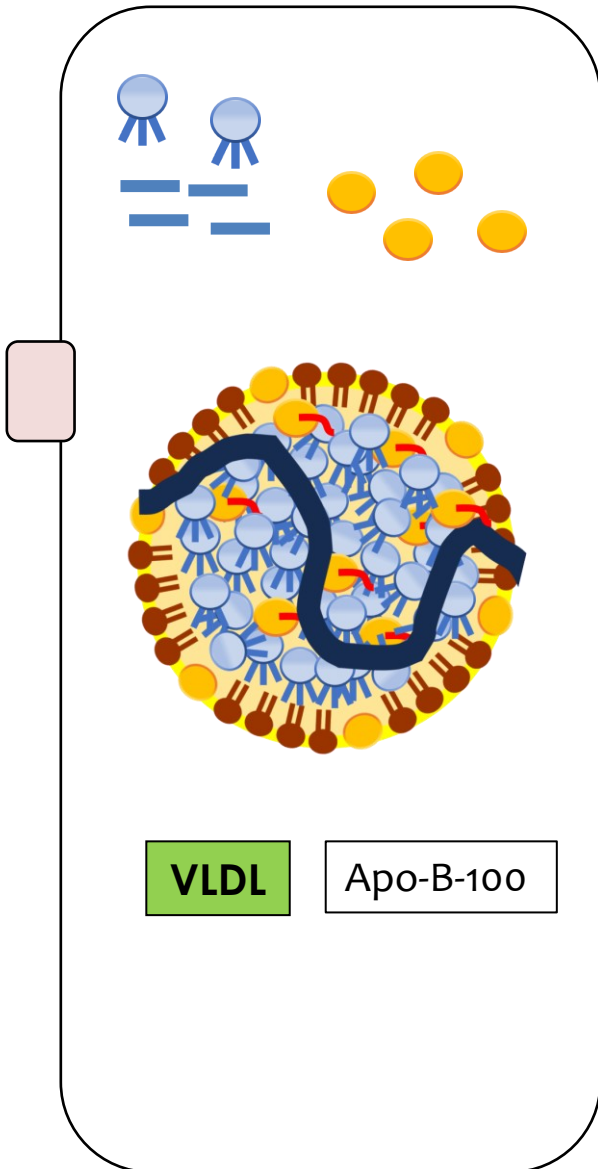
Via voeding

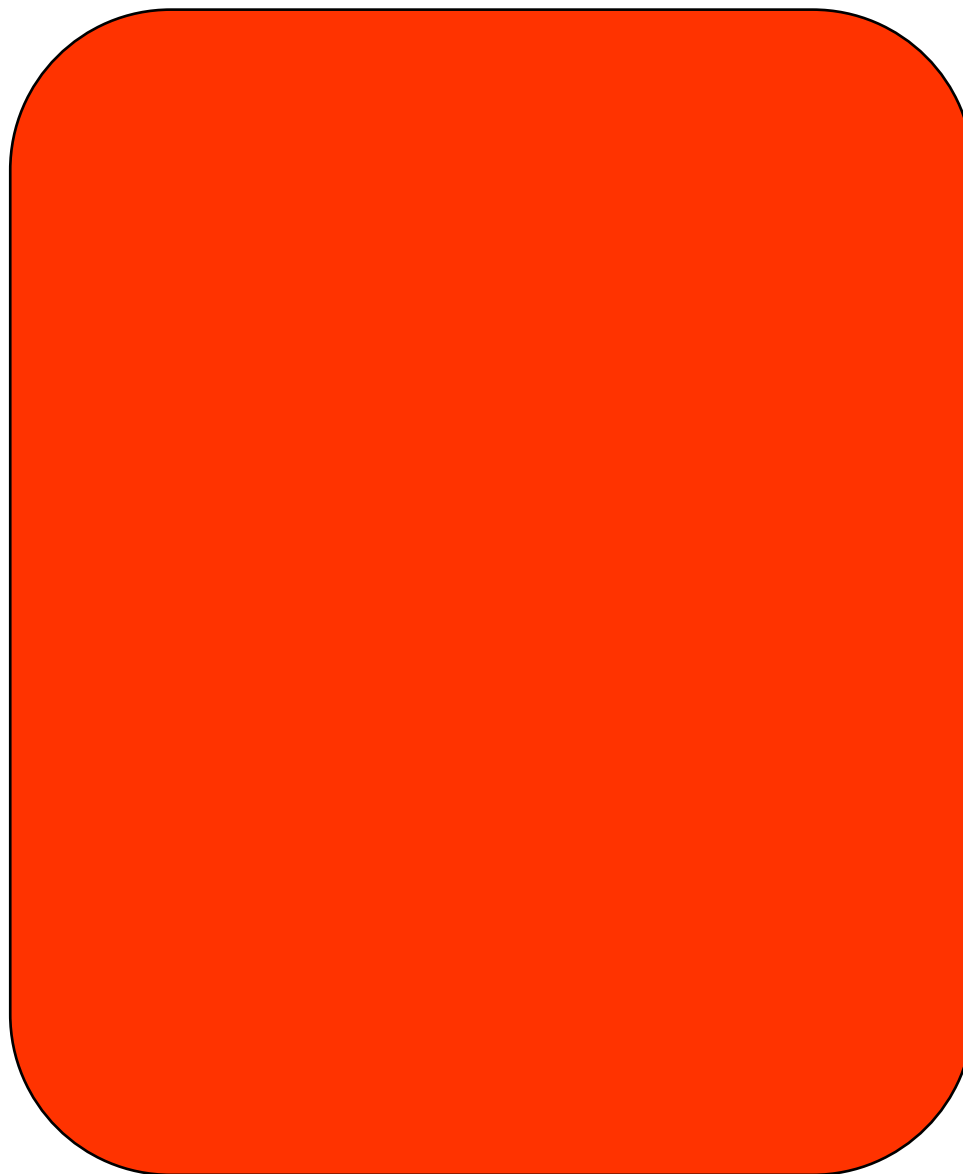
Lever produceert

Lever produceert

Levercel

Bloed

Doelorgaan

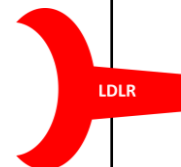
Spiercel

Vetcel

Levercel

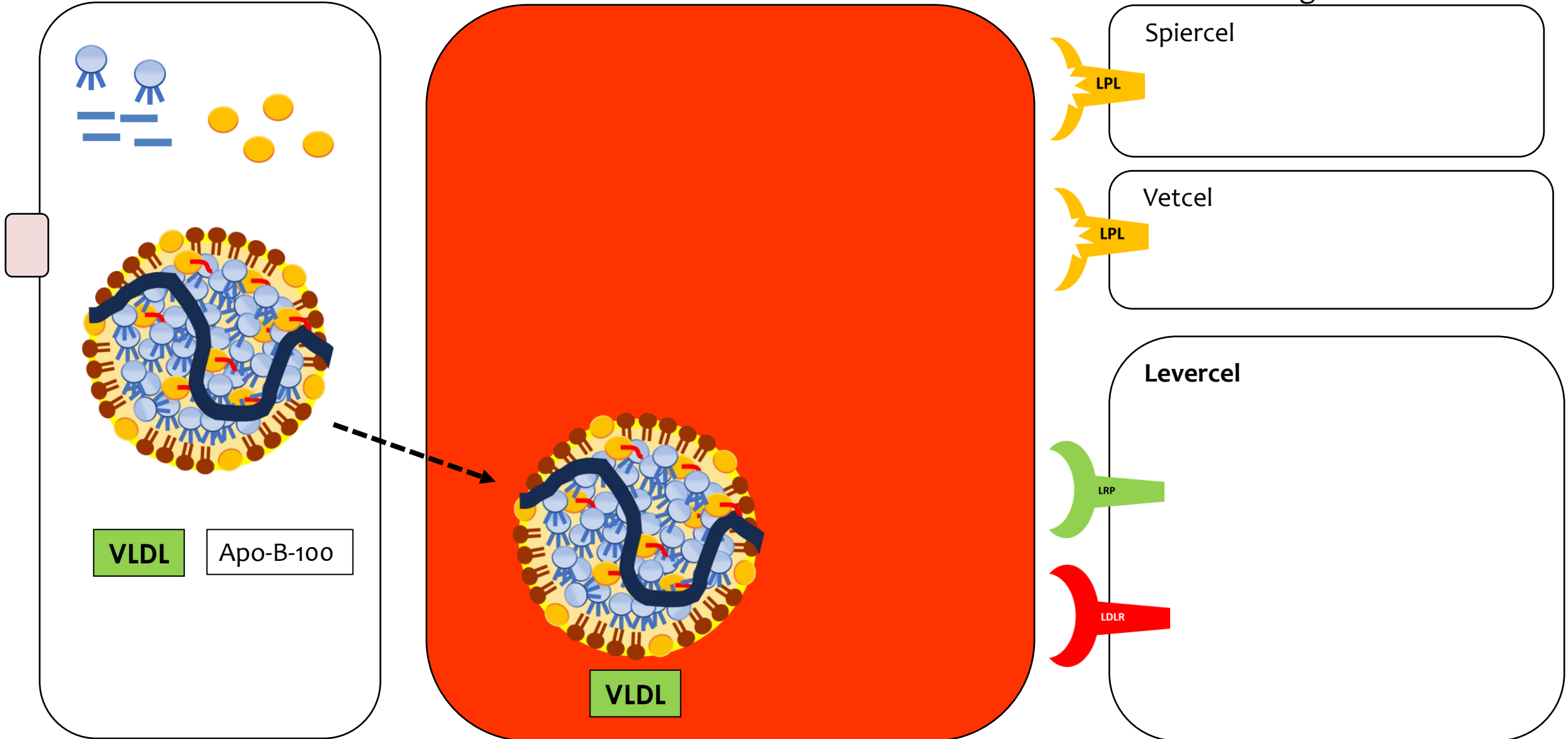

Endogeen

Levercel

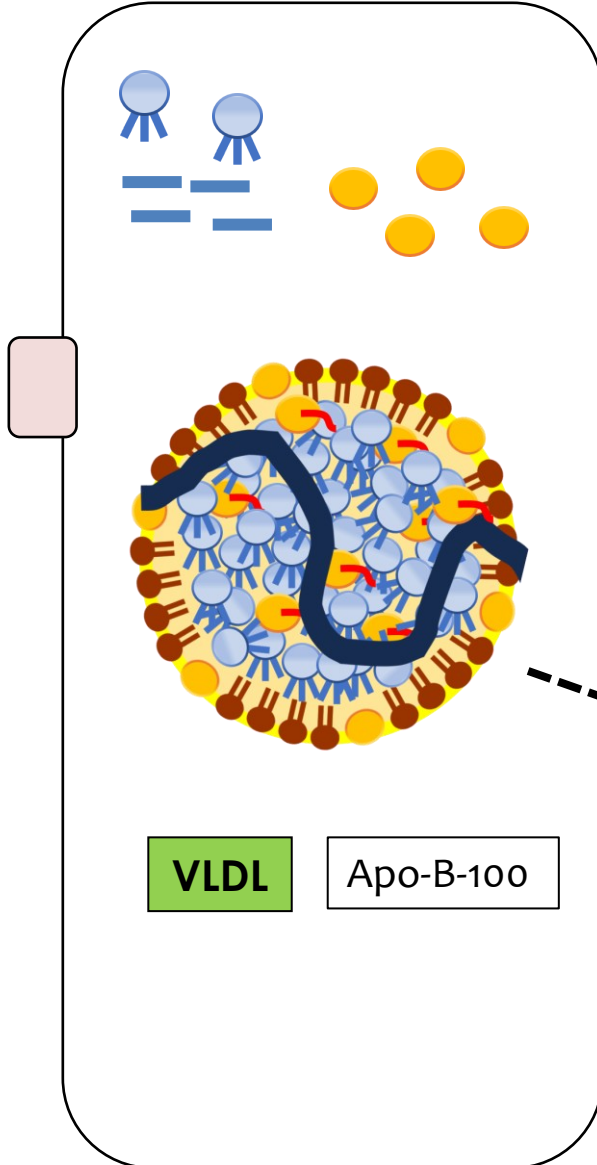
Bloed

Doelorgaan

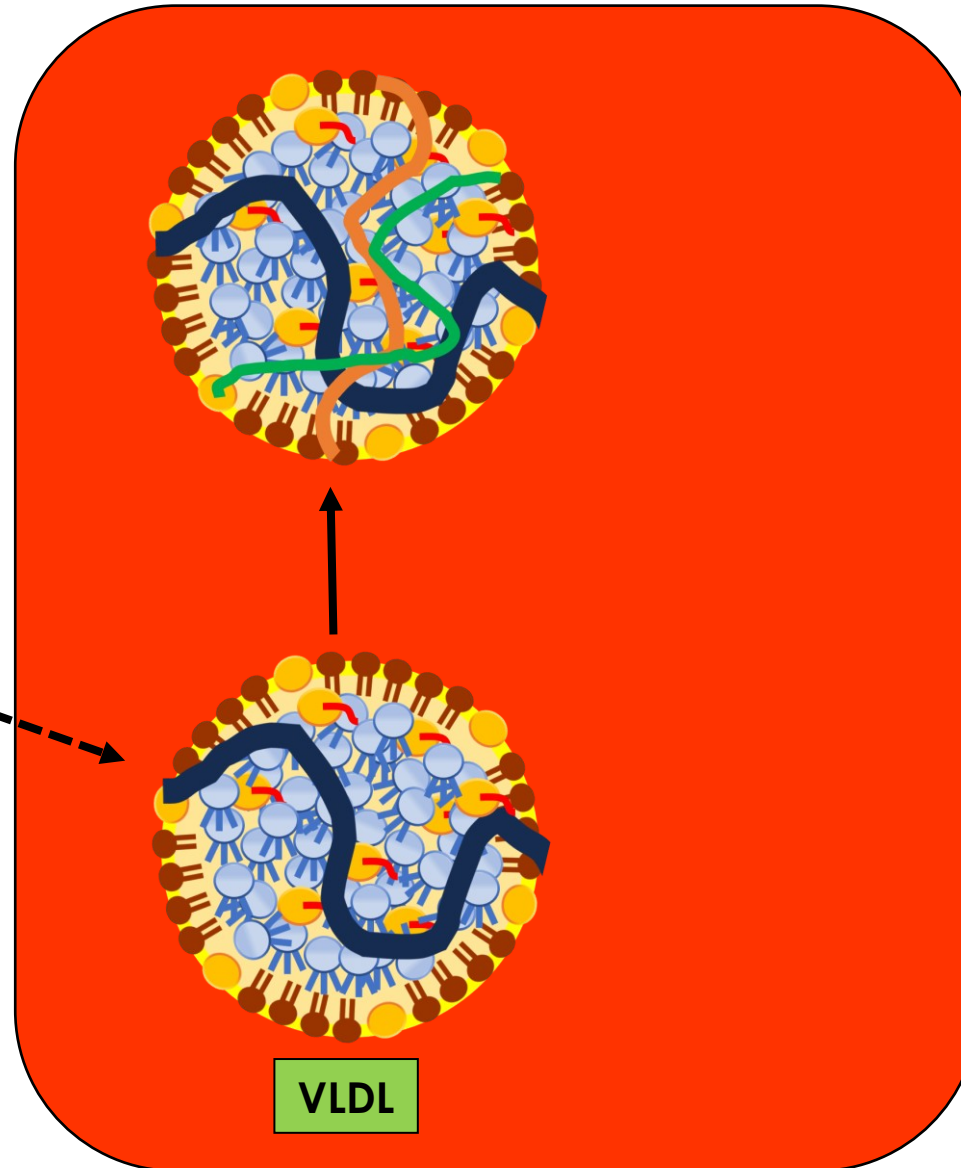

Endogeen

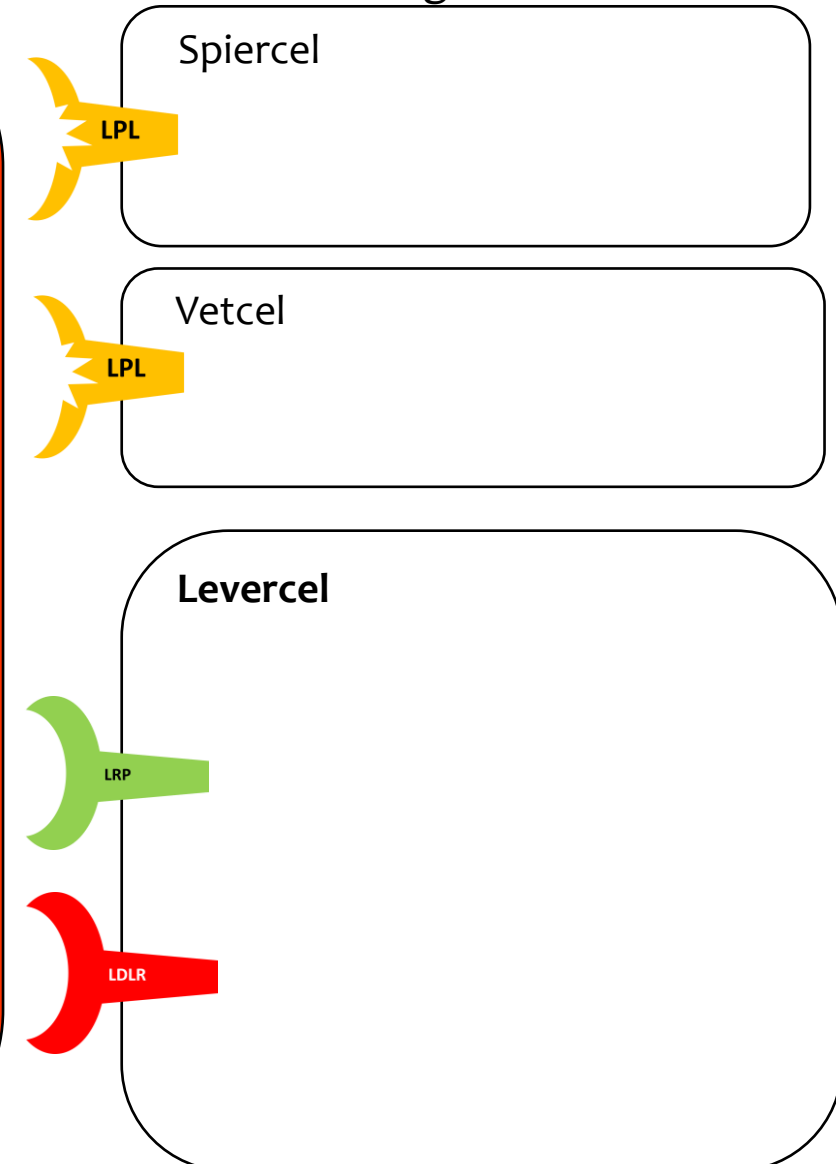
Levercel

Bloed

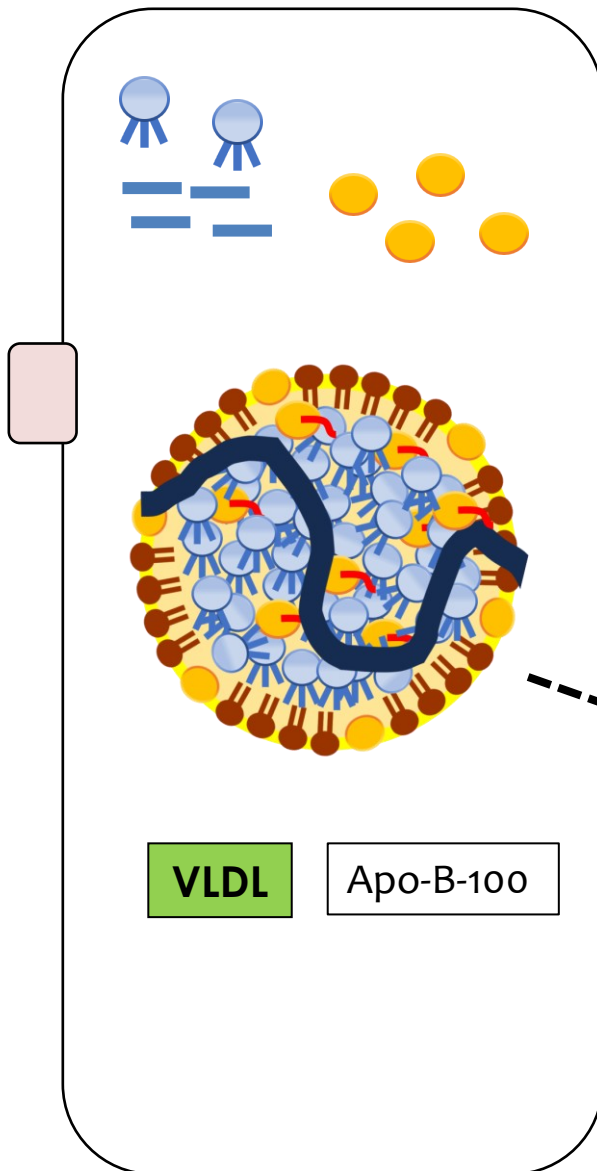

Doelorgaan

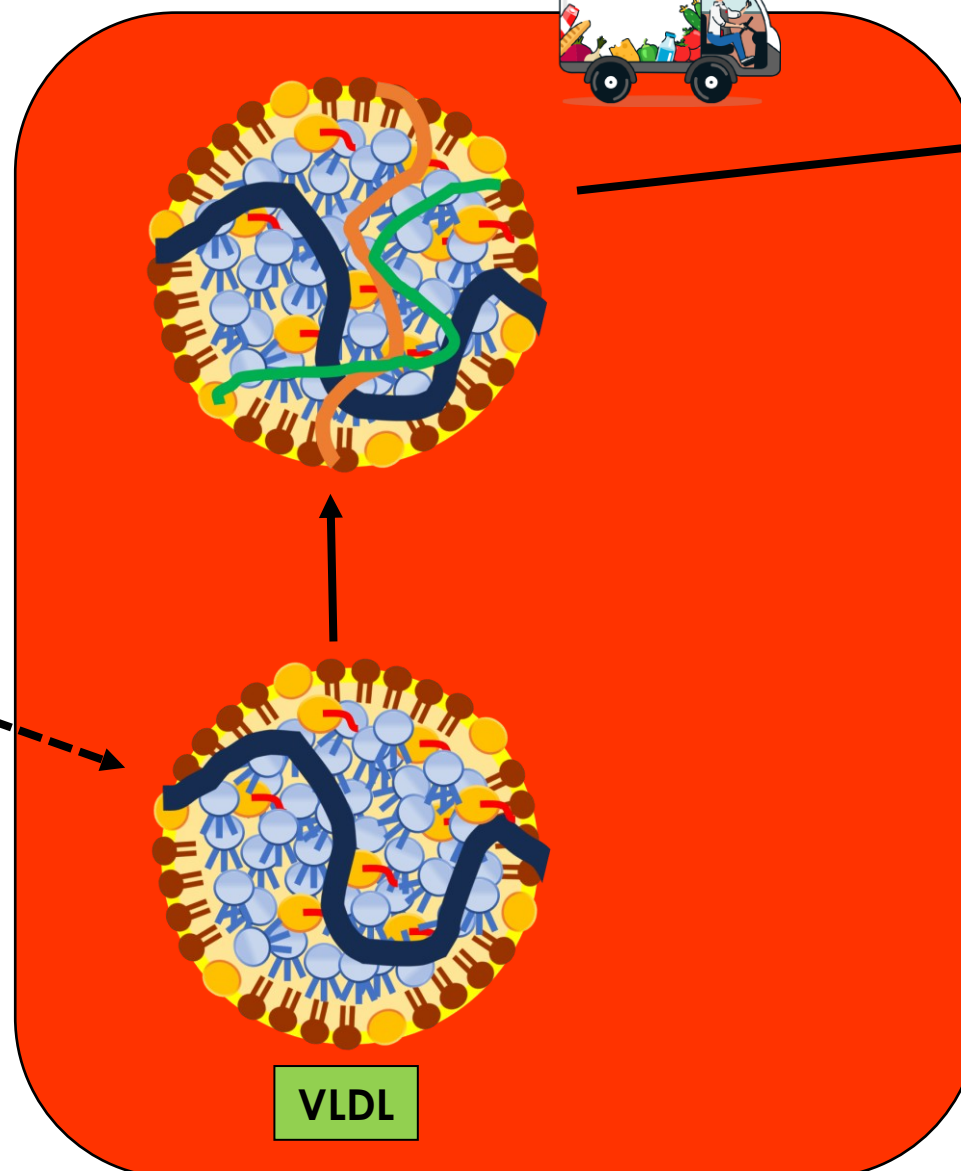

Endogeen: ENERGIE VOOR JE SPIEREN!

Levercel

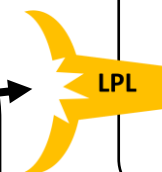

Bloed

Doelorgaan

Spiercel: energie

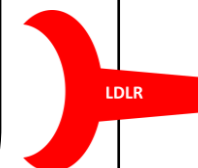
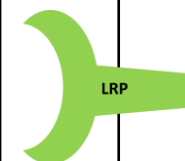

Energie

Vetcel

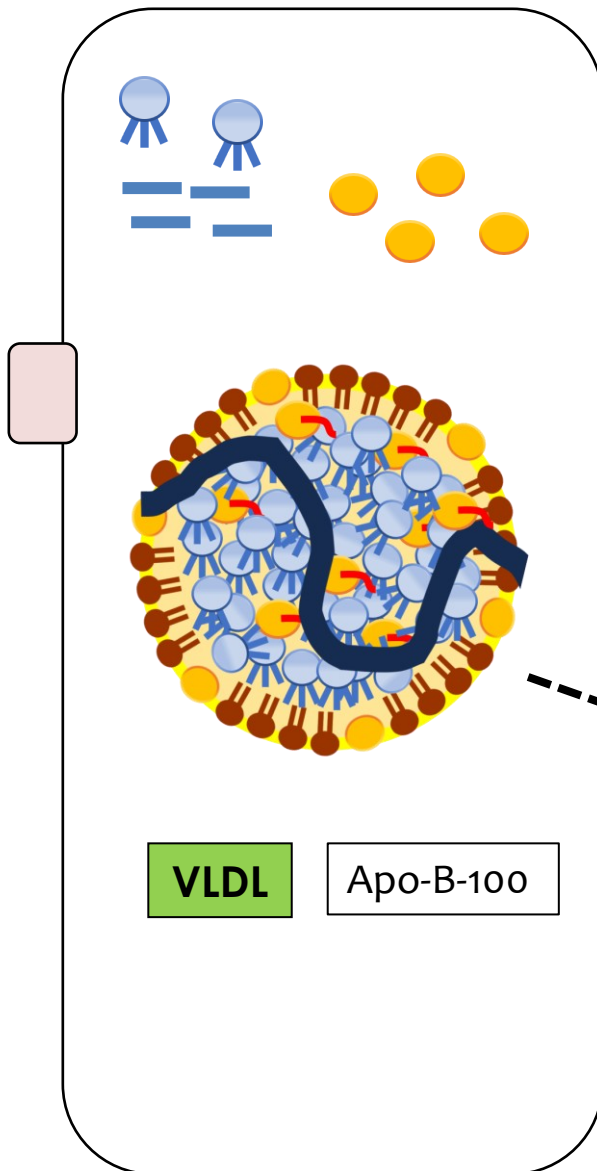

Levercel

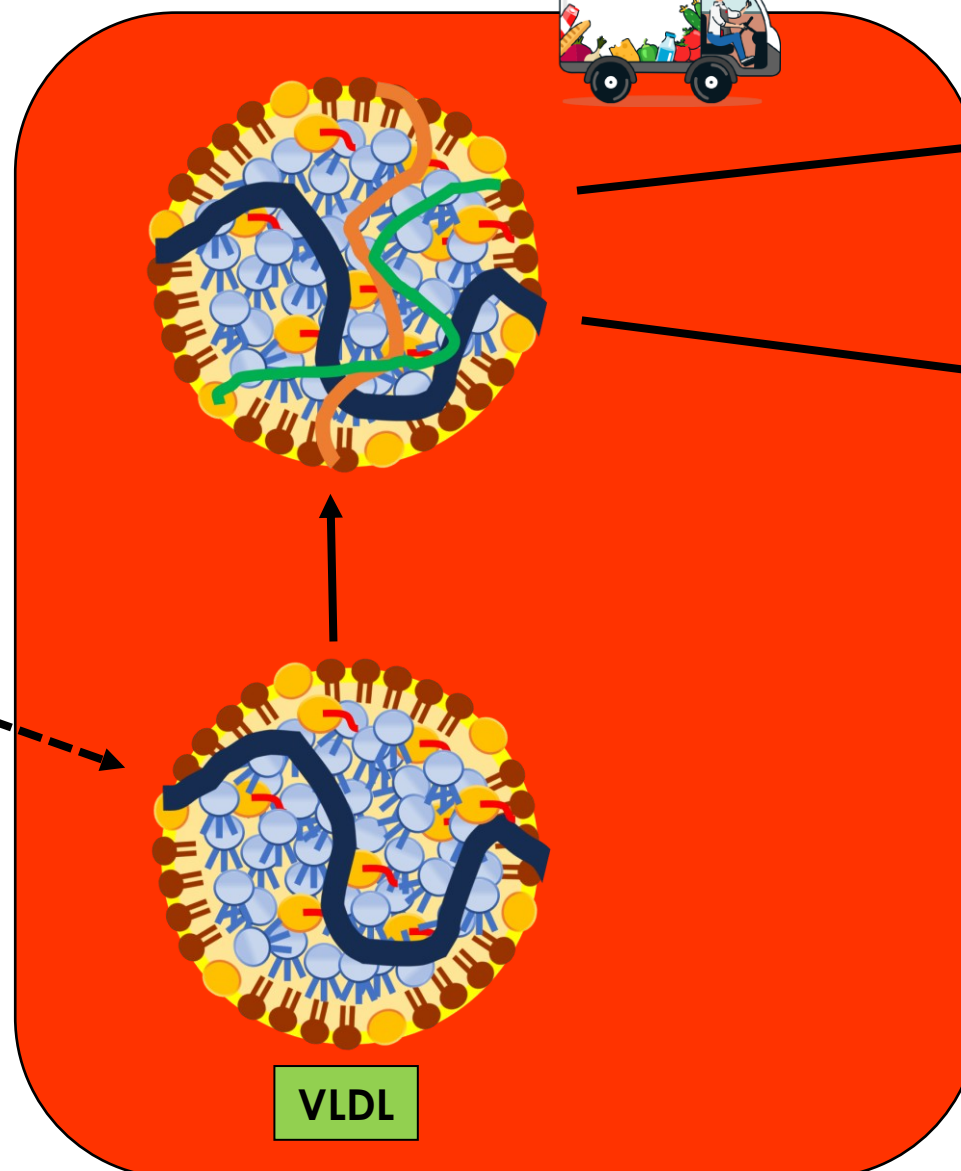

Endogeen: ENERGIE OPSLAG!

Levercel

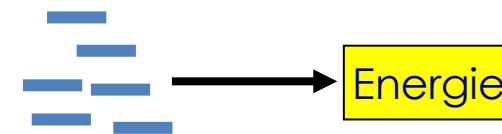

Bloed

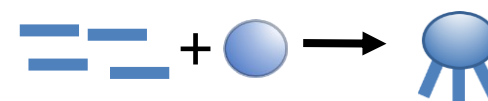

Doelorgaan

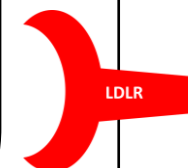
Spiercel: energie

Vetcel: Opslag als TG

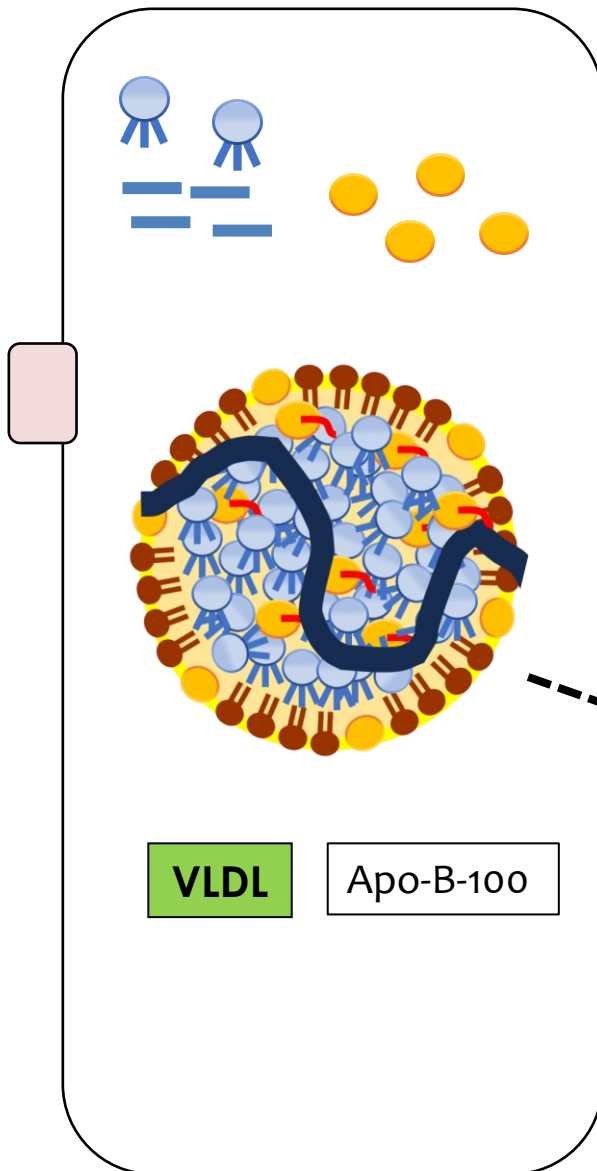

Levercel

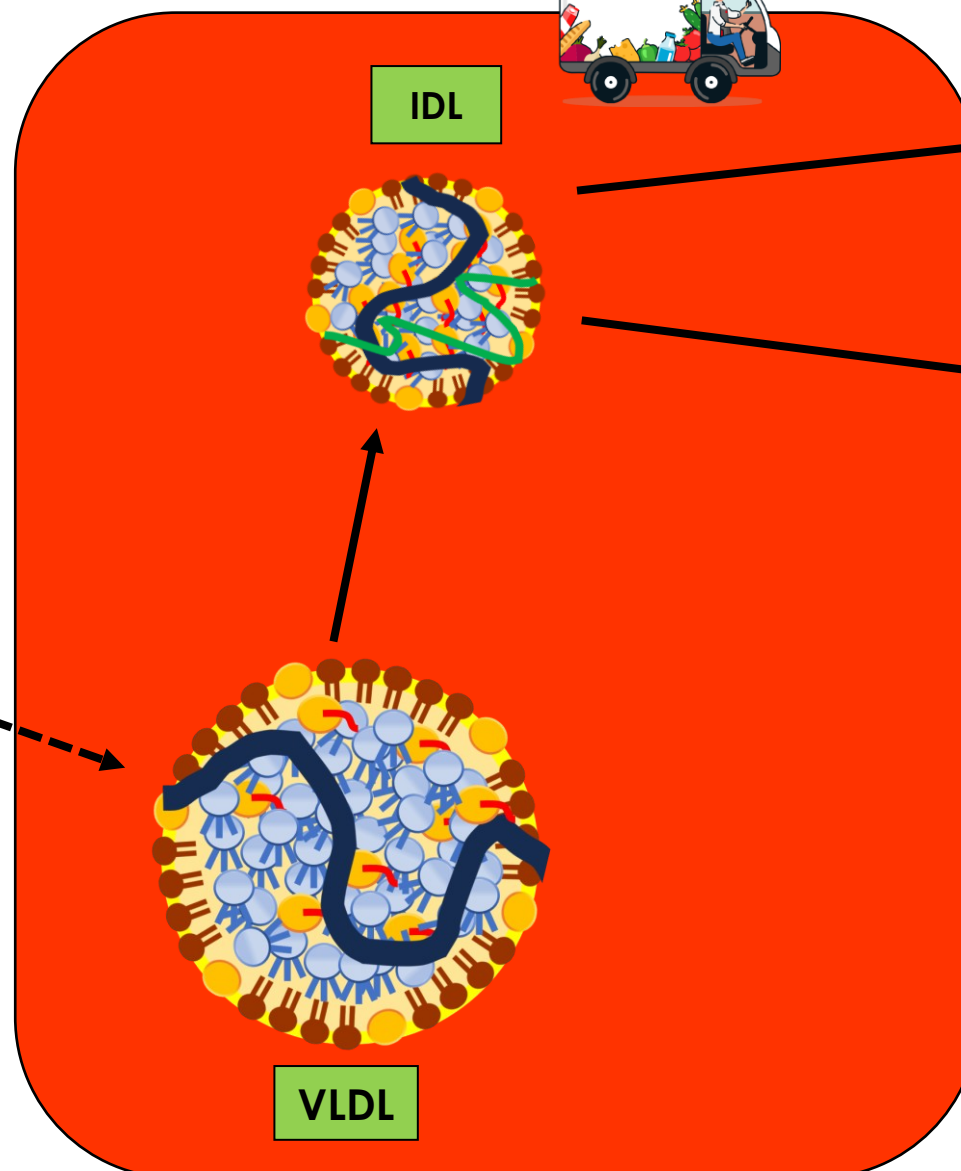

Endogeen: ENERGIE OPSLAG!

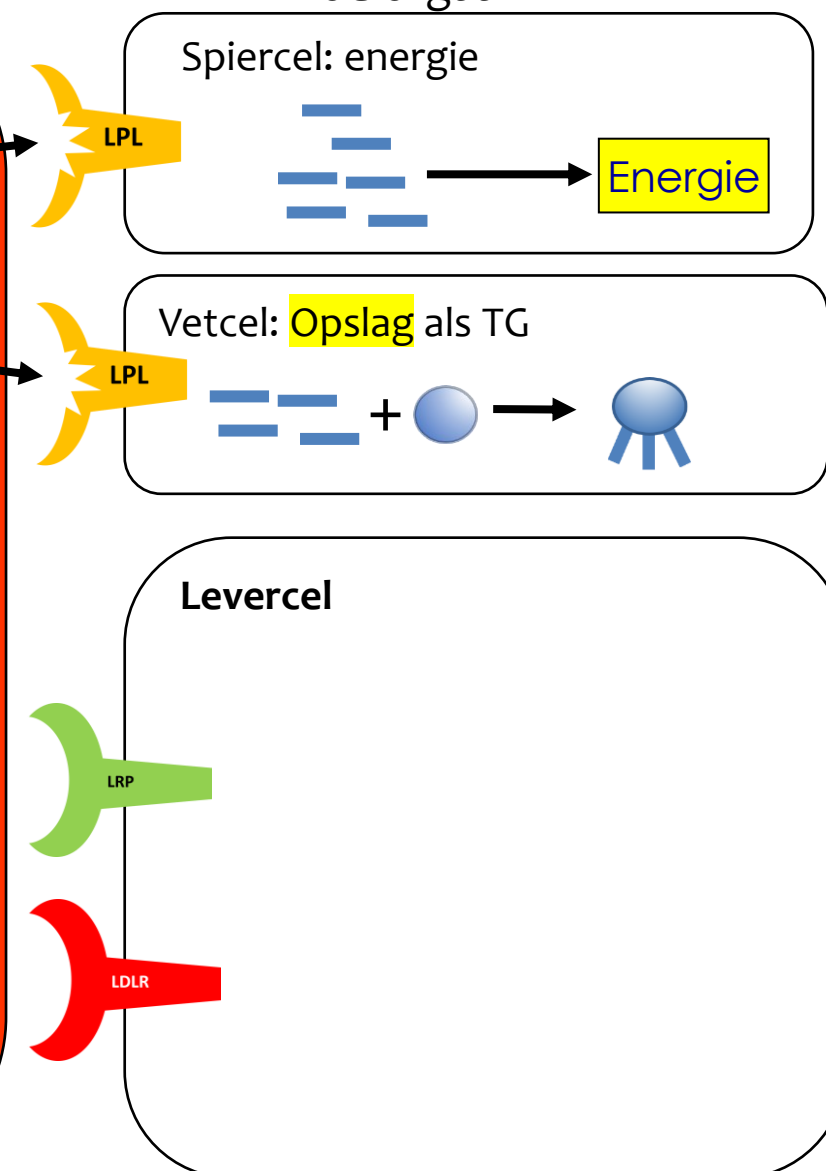
Levercel

Bloed

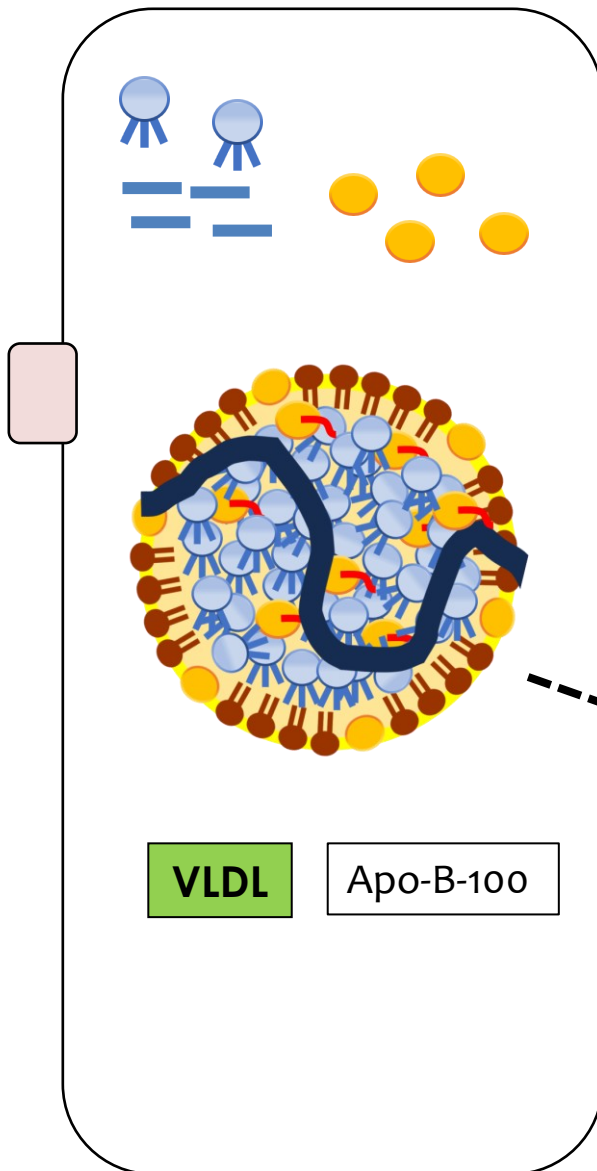

Doelorgaan

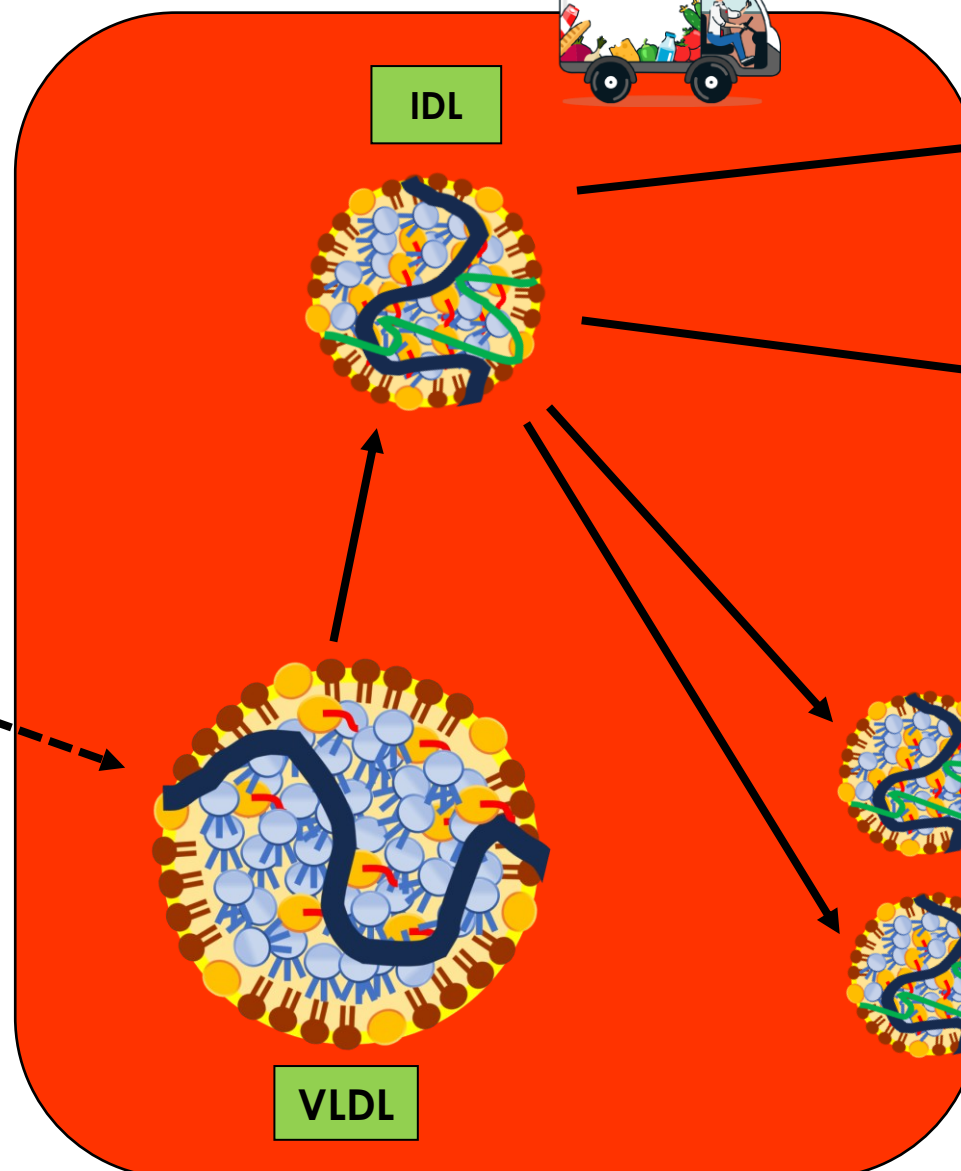

Endogeen: ENERGIE OPSLAG!

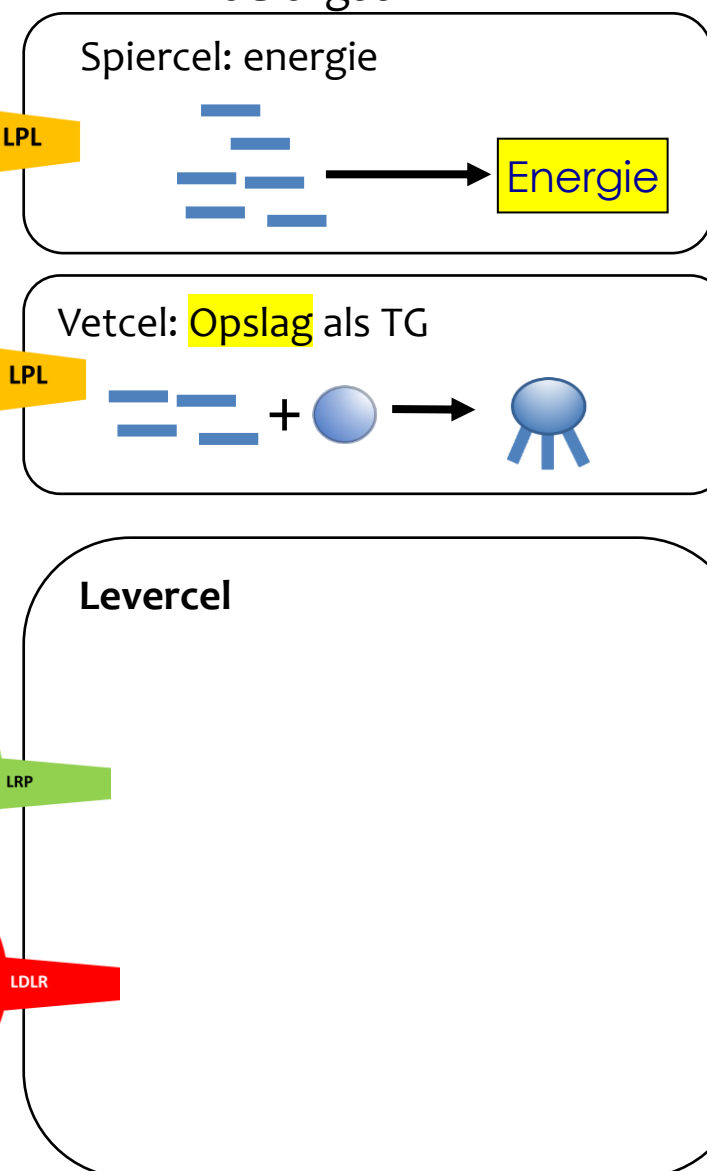
Levercel

Bloed

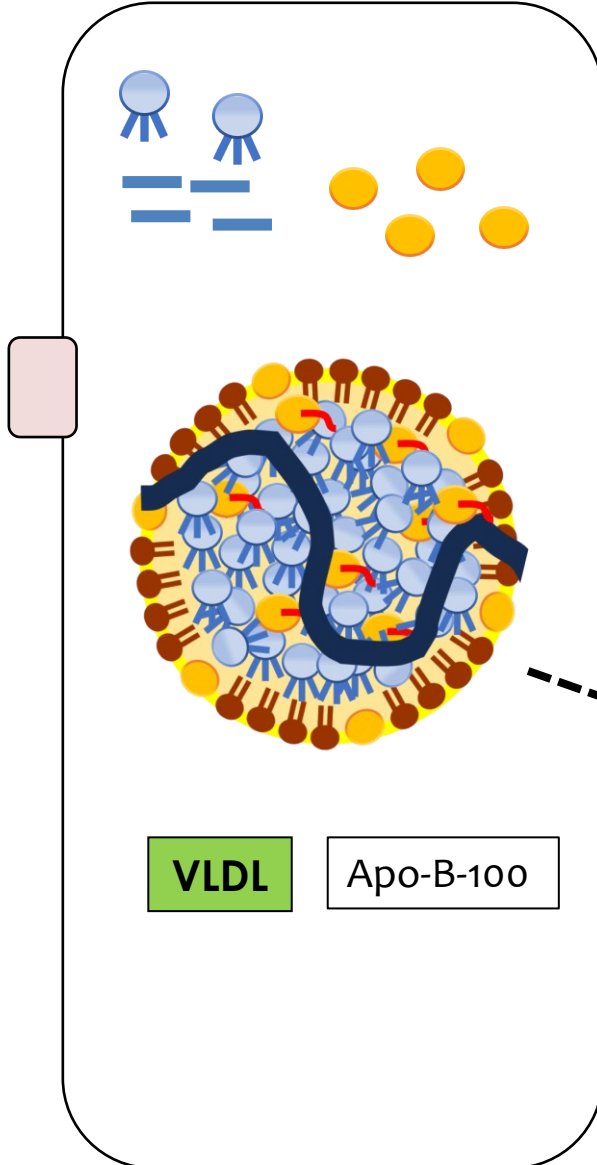

Doelorgaan

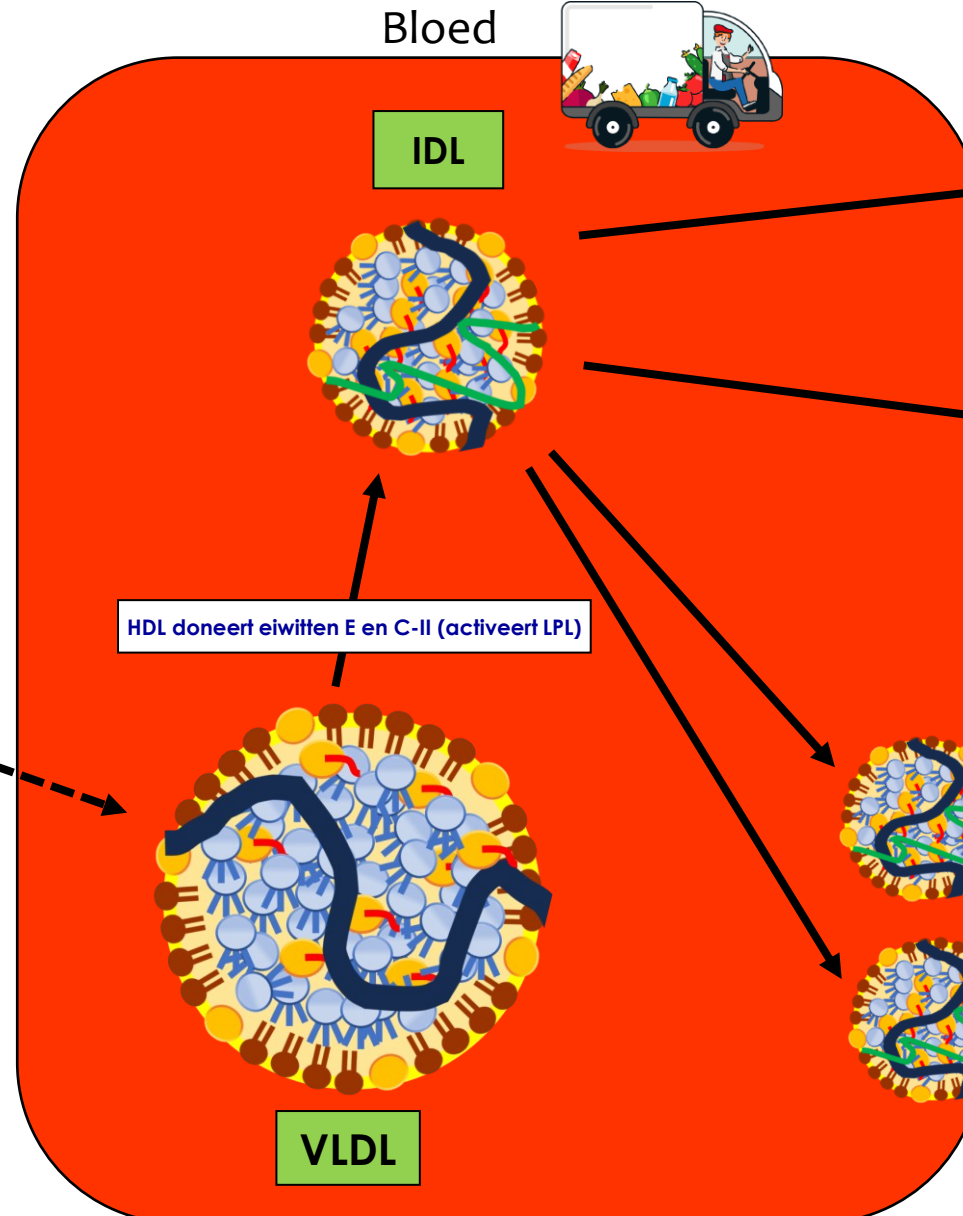

Endogeen

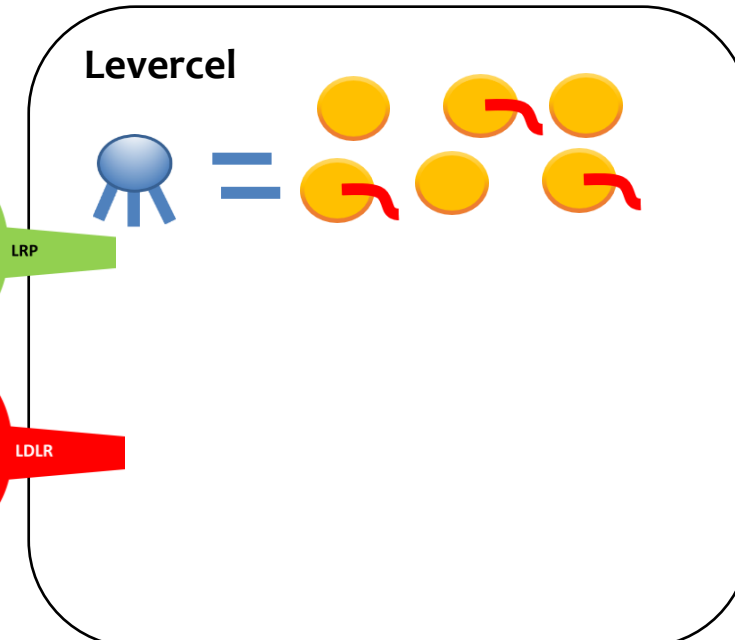
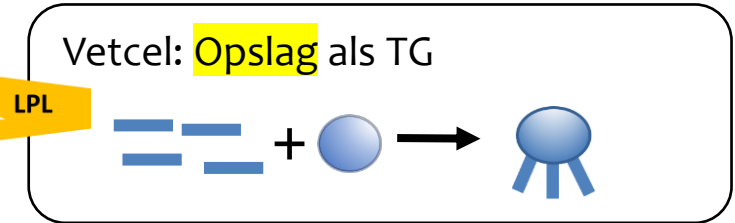
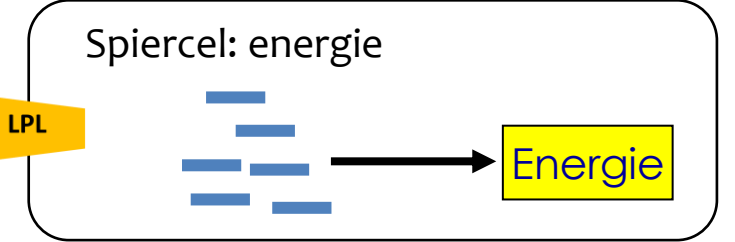
Levercel

Bloed

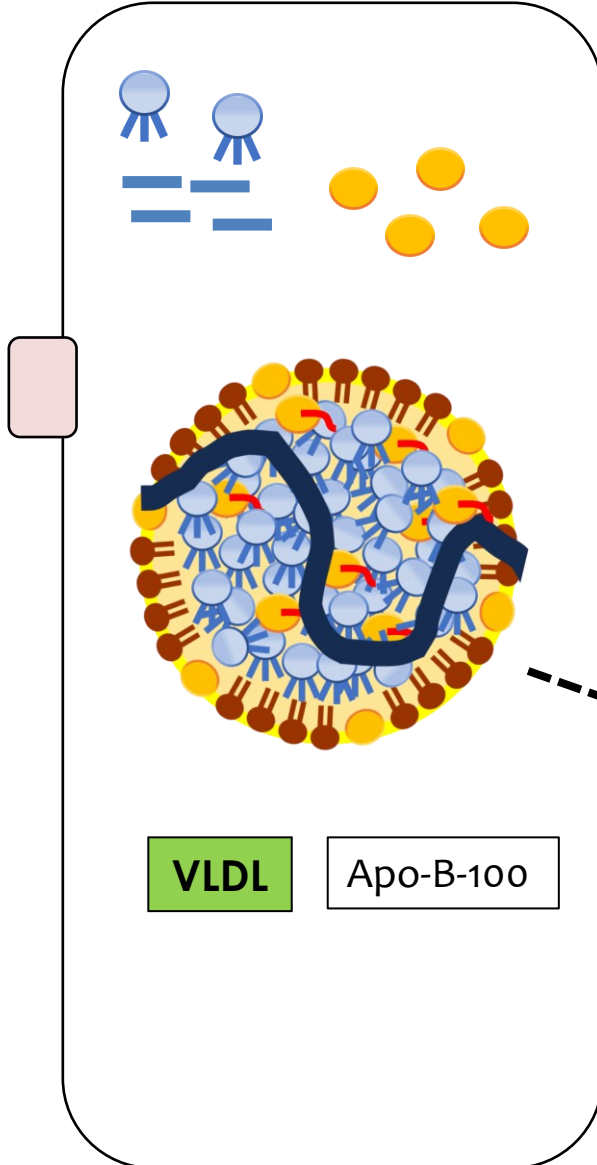

Doelorgaan

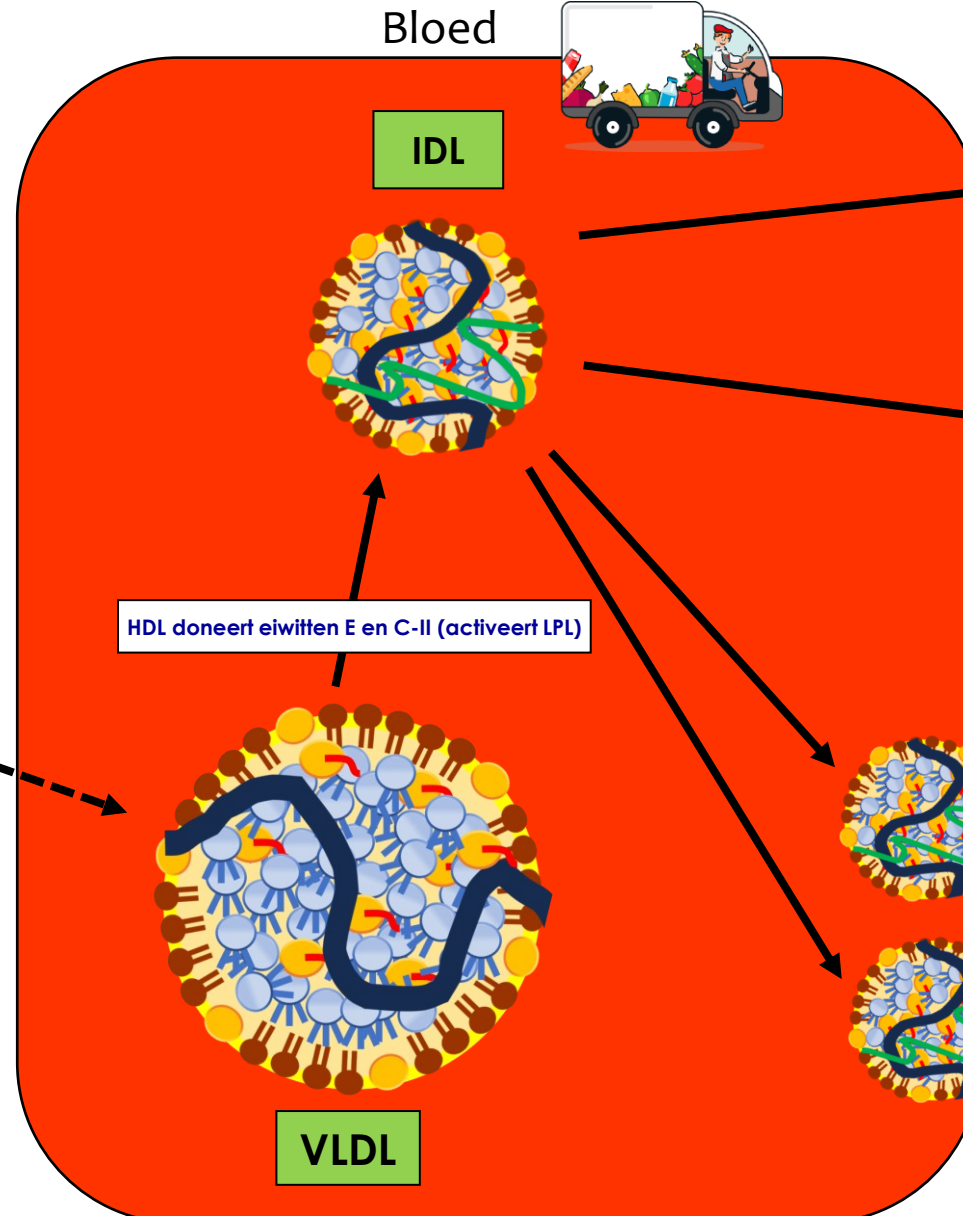

Endogeen

Levercel

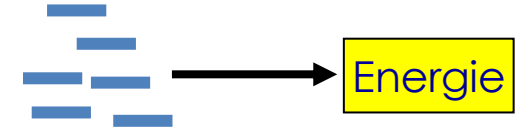

Bloed

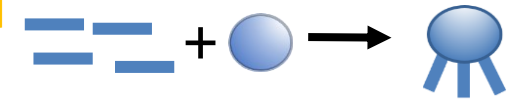

Doelorgaan

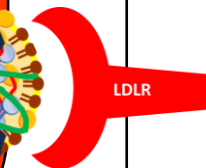
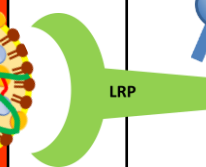
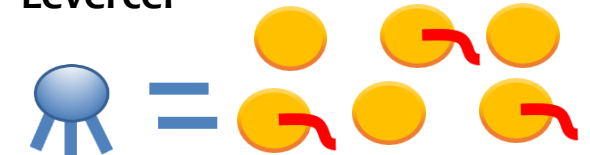
Spiercel: energie

Vetcel: Opslag als TG

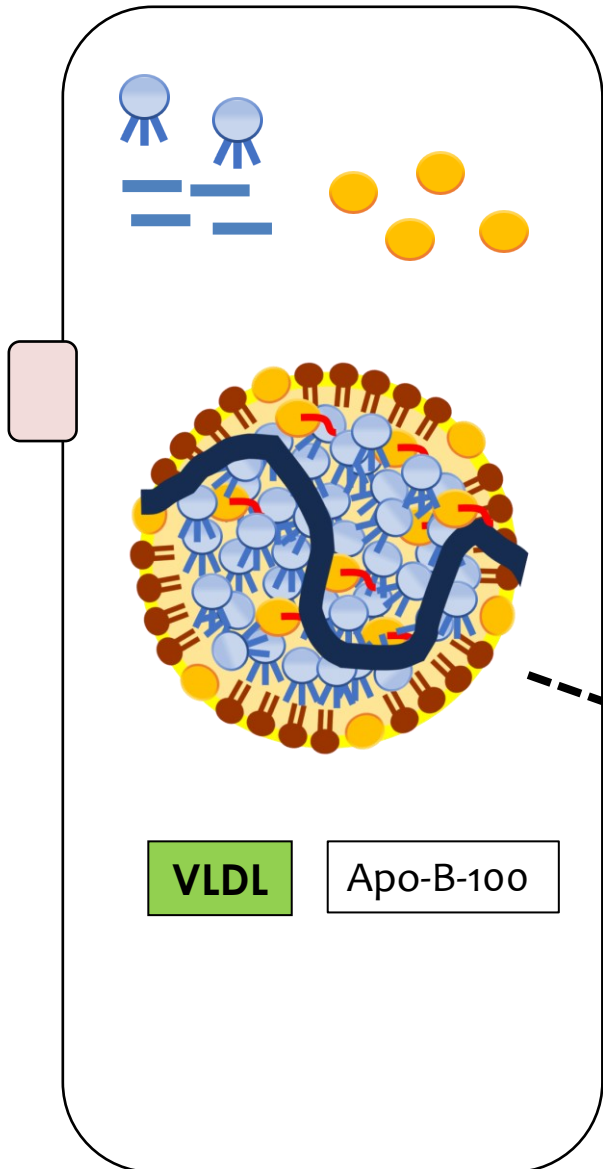

Levercel

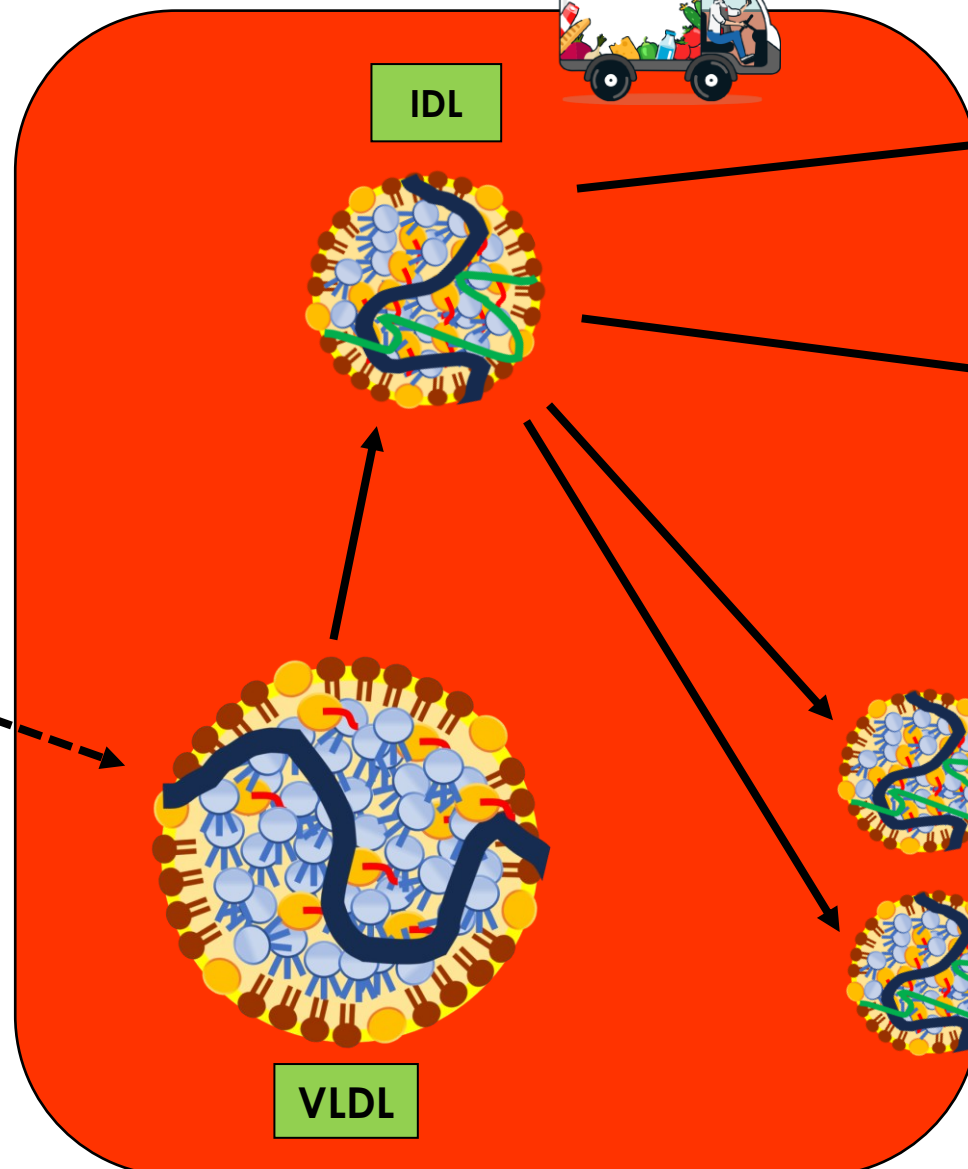

Endogeen

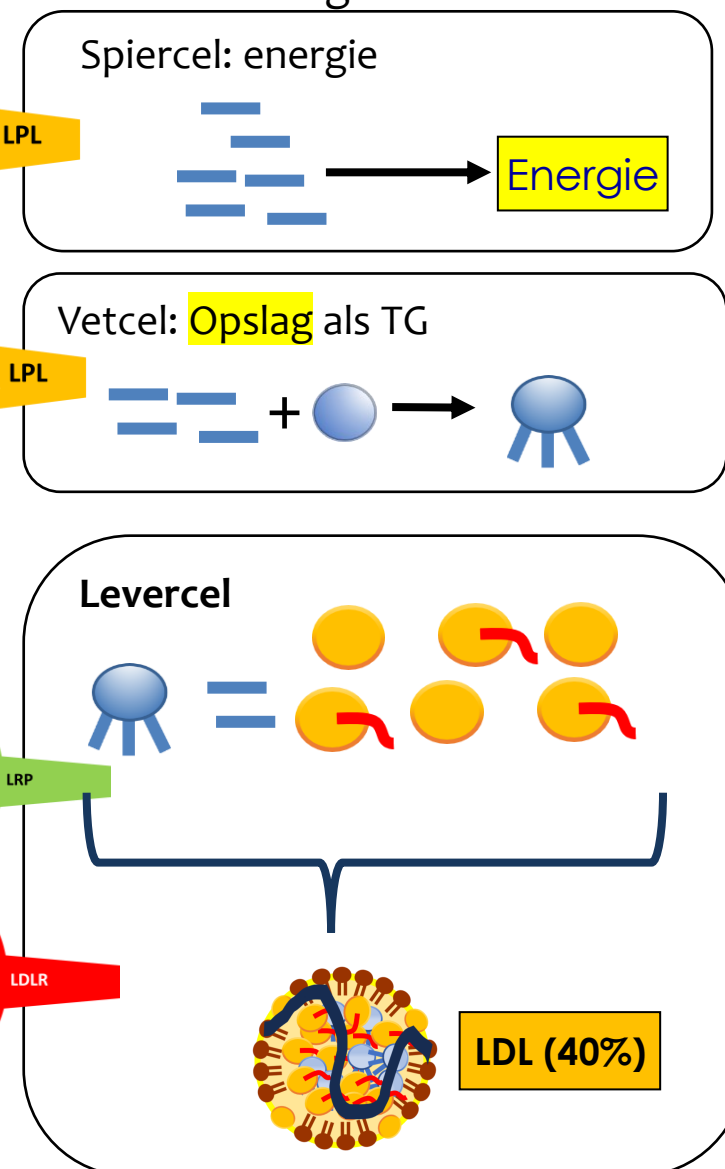
Levercel

Bloed

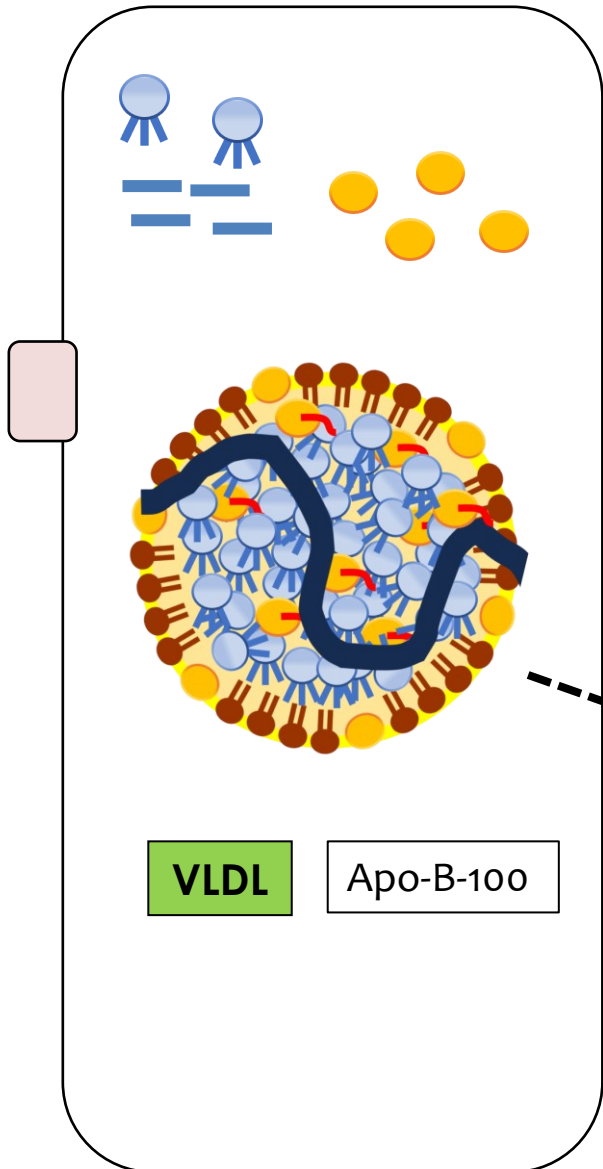

Doelorgaan

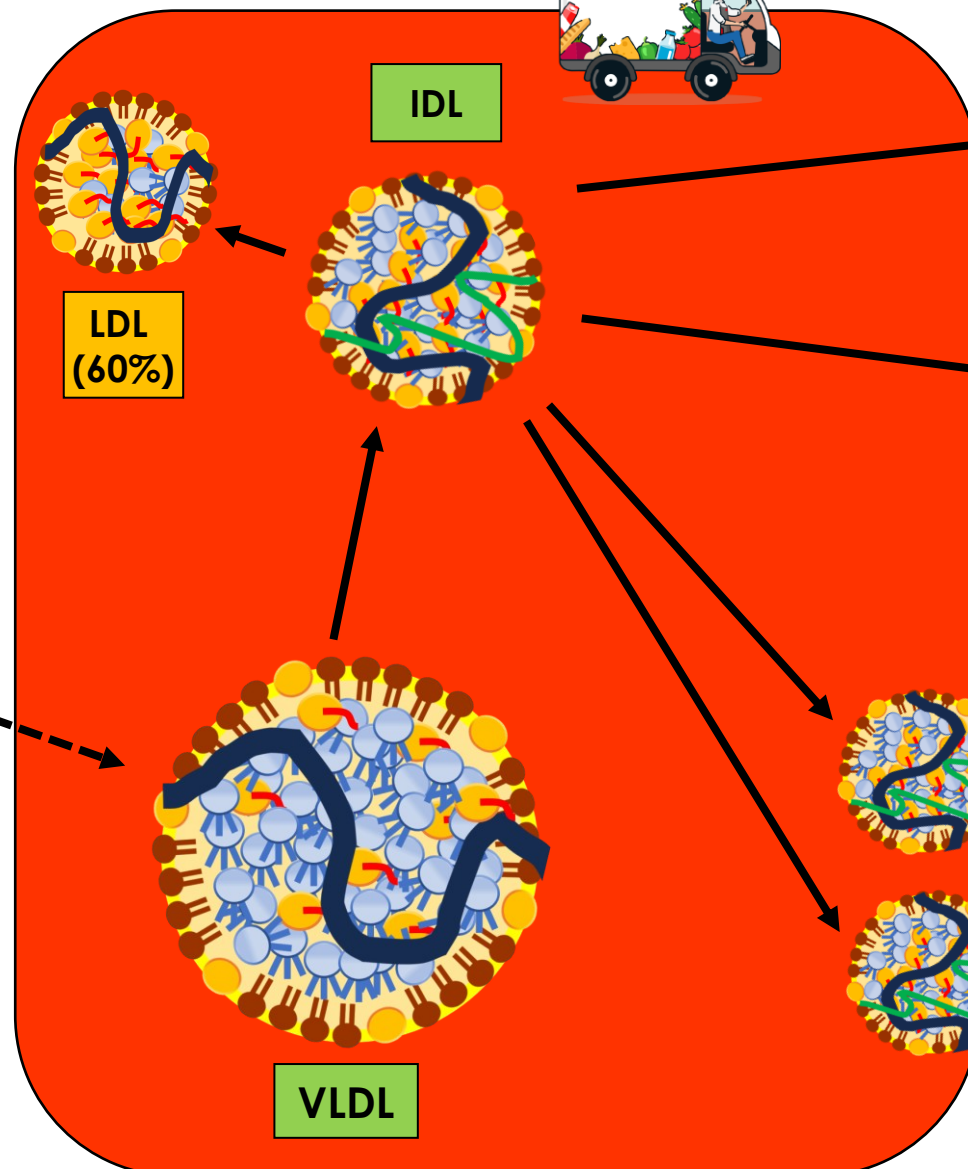

Endogeen

Levercel

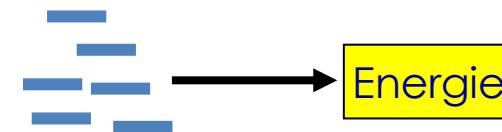

Bloed

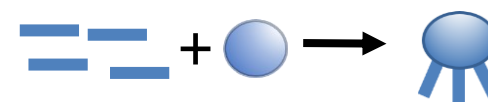

Doelorgaan

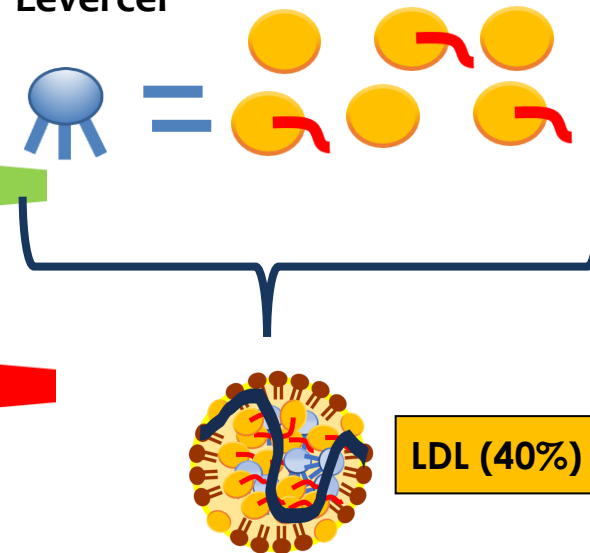
Spiercel: energie

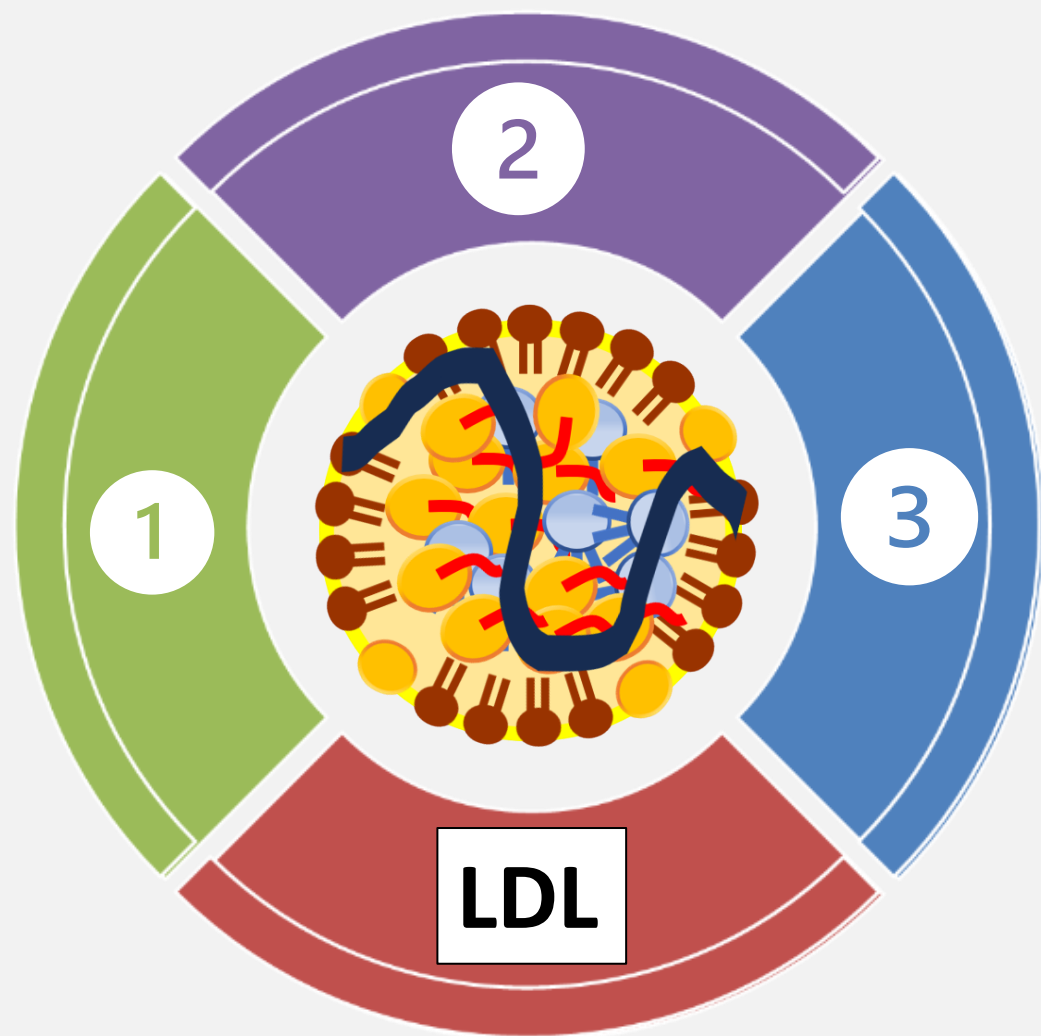

Vetcel: Opslag als TG

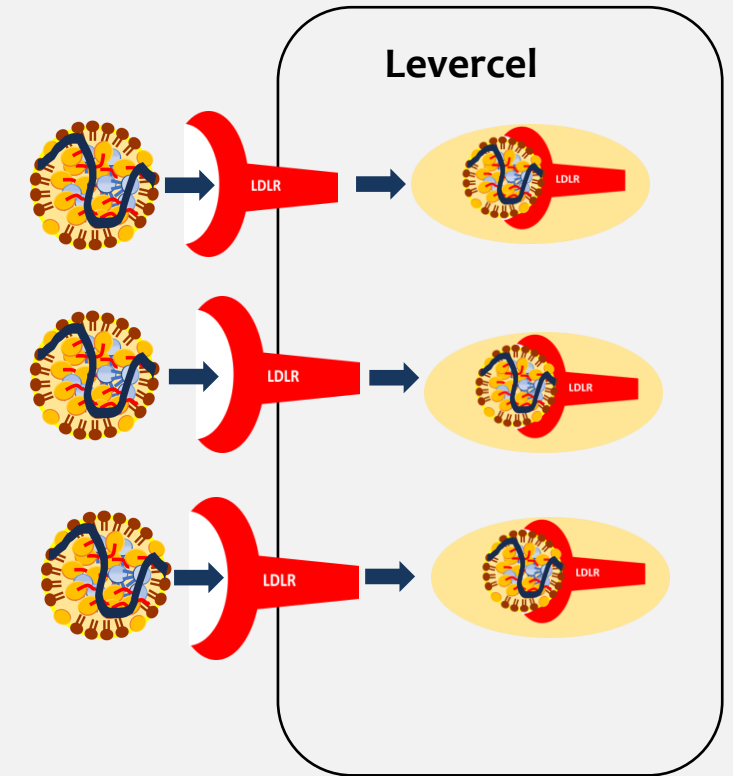
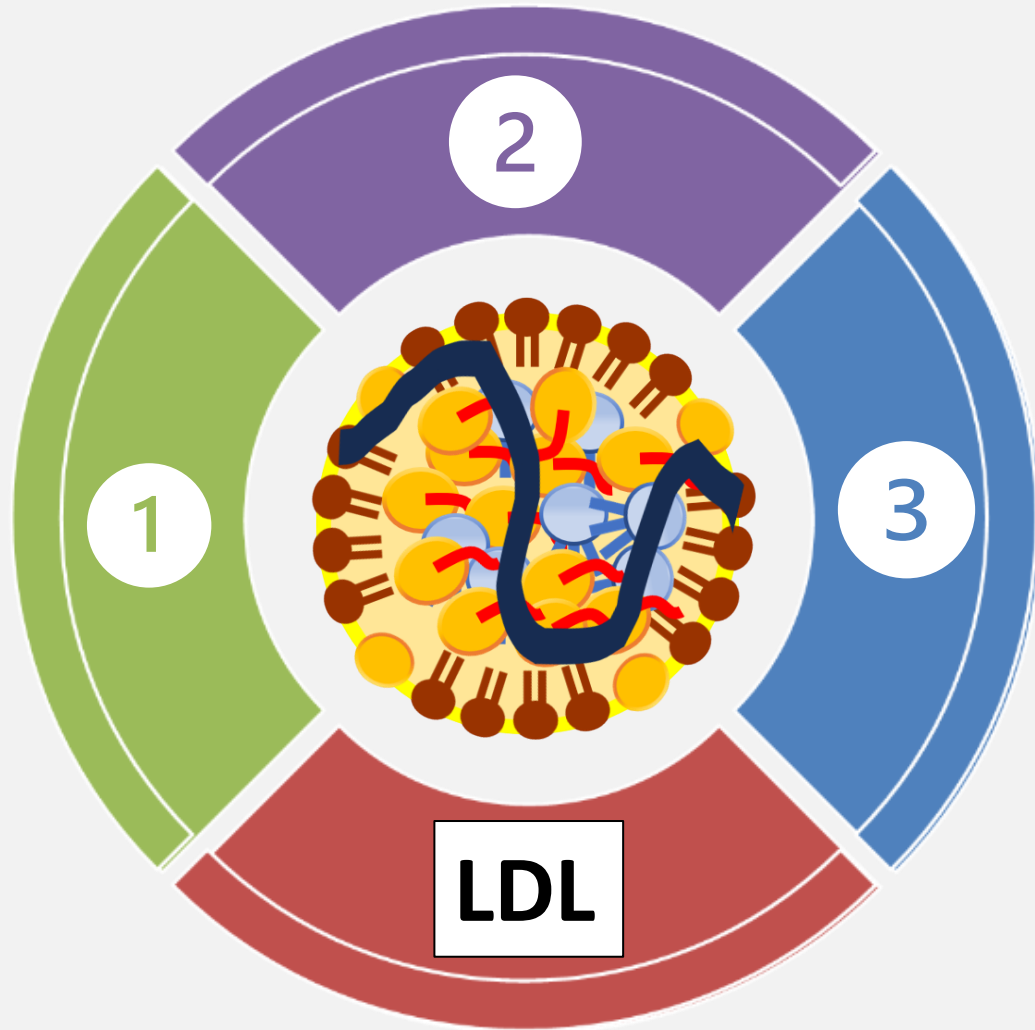
Levercel

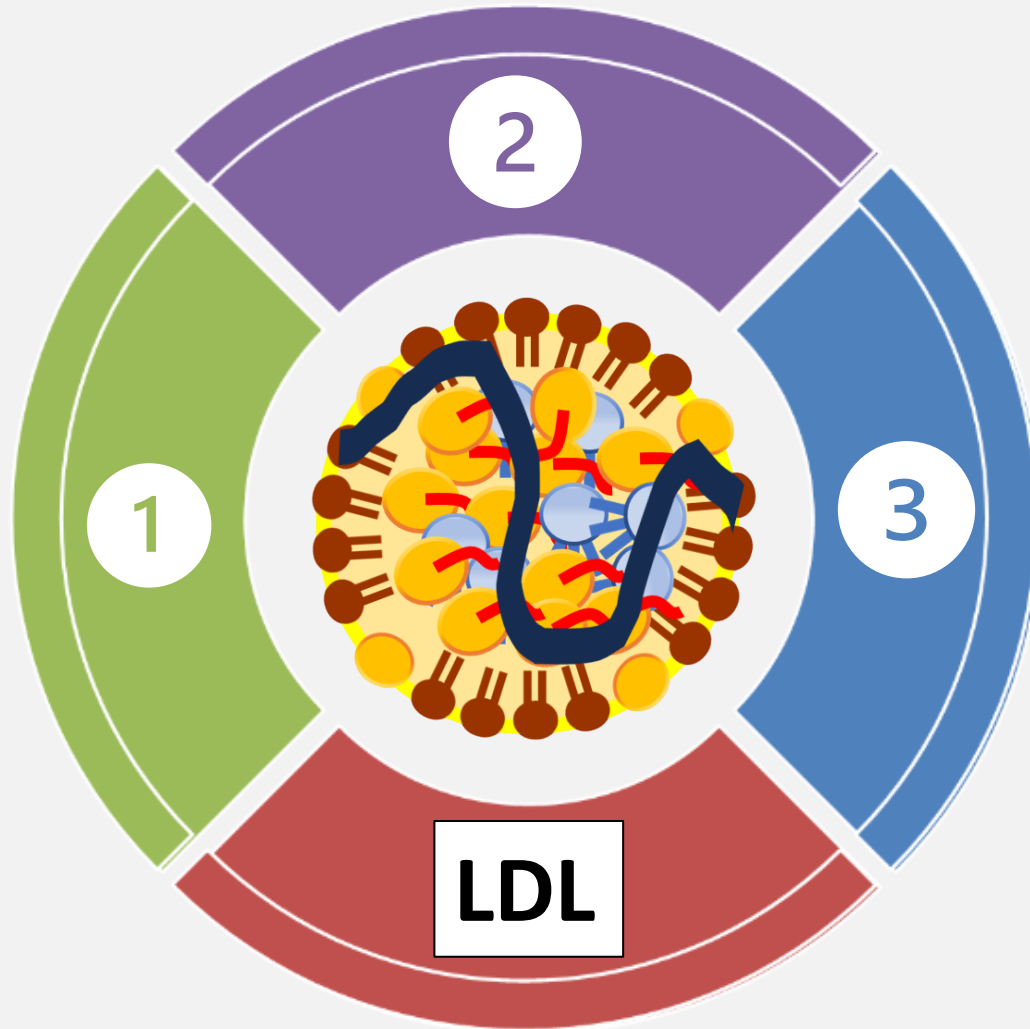
01. Belangrijkste taak: Indirect Reverse cholesterol transport

Afgifte van cholesterol aan lever voor hergebruik (ca 70%), oftewel RECYCLE!!!

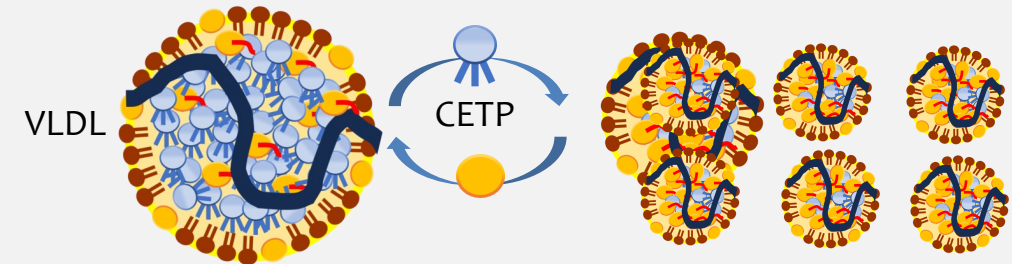
01. Belangrijkste taak: Indirect Reverse cholesterol transport

Afgifte van cholesterol aan lever voor hergebruik (ca 70%), oftewel RECYCLE!!!

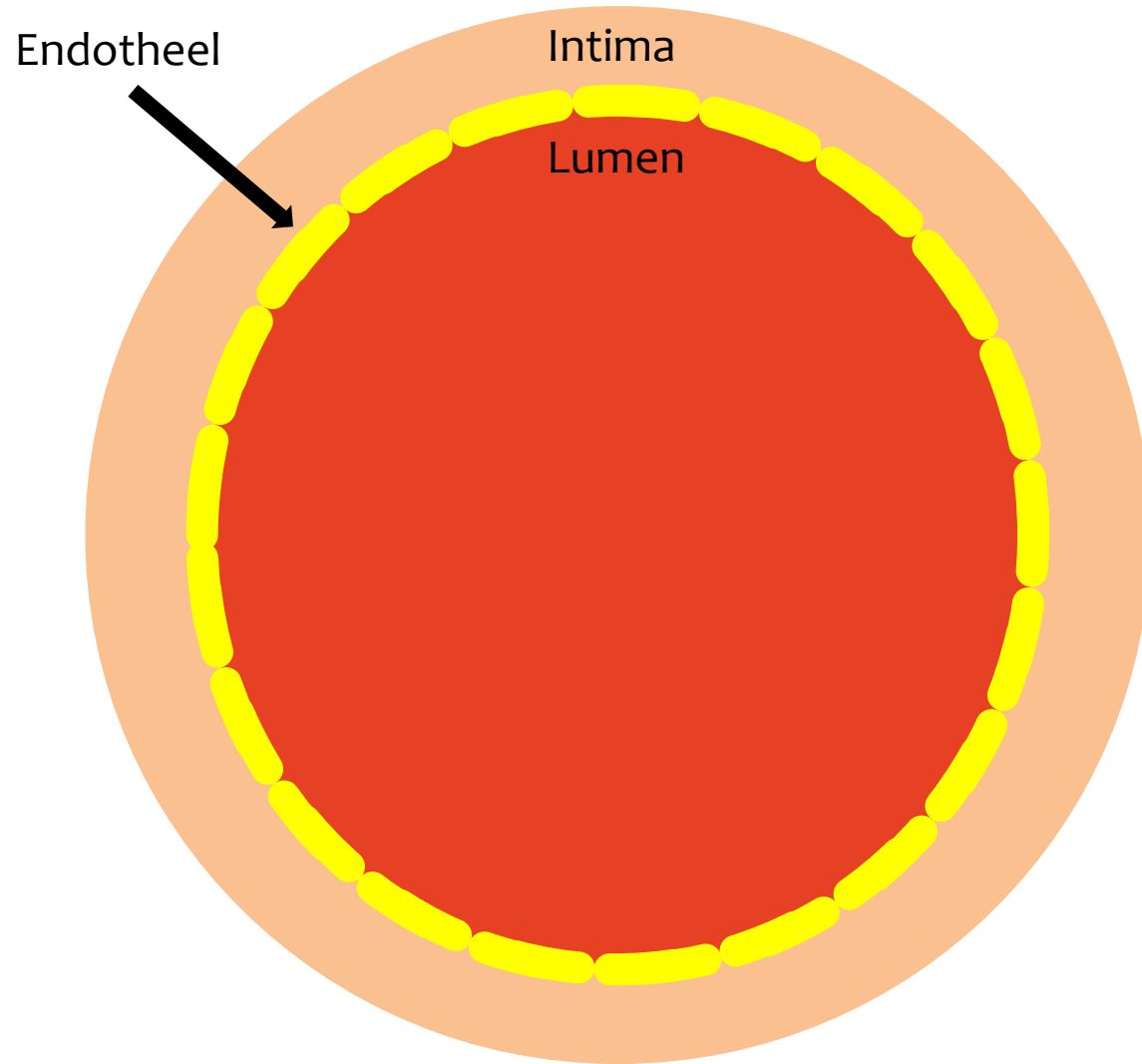
02. Deeltjesgrootte!!!

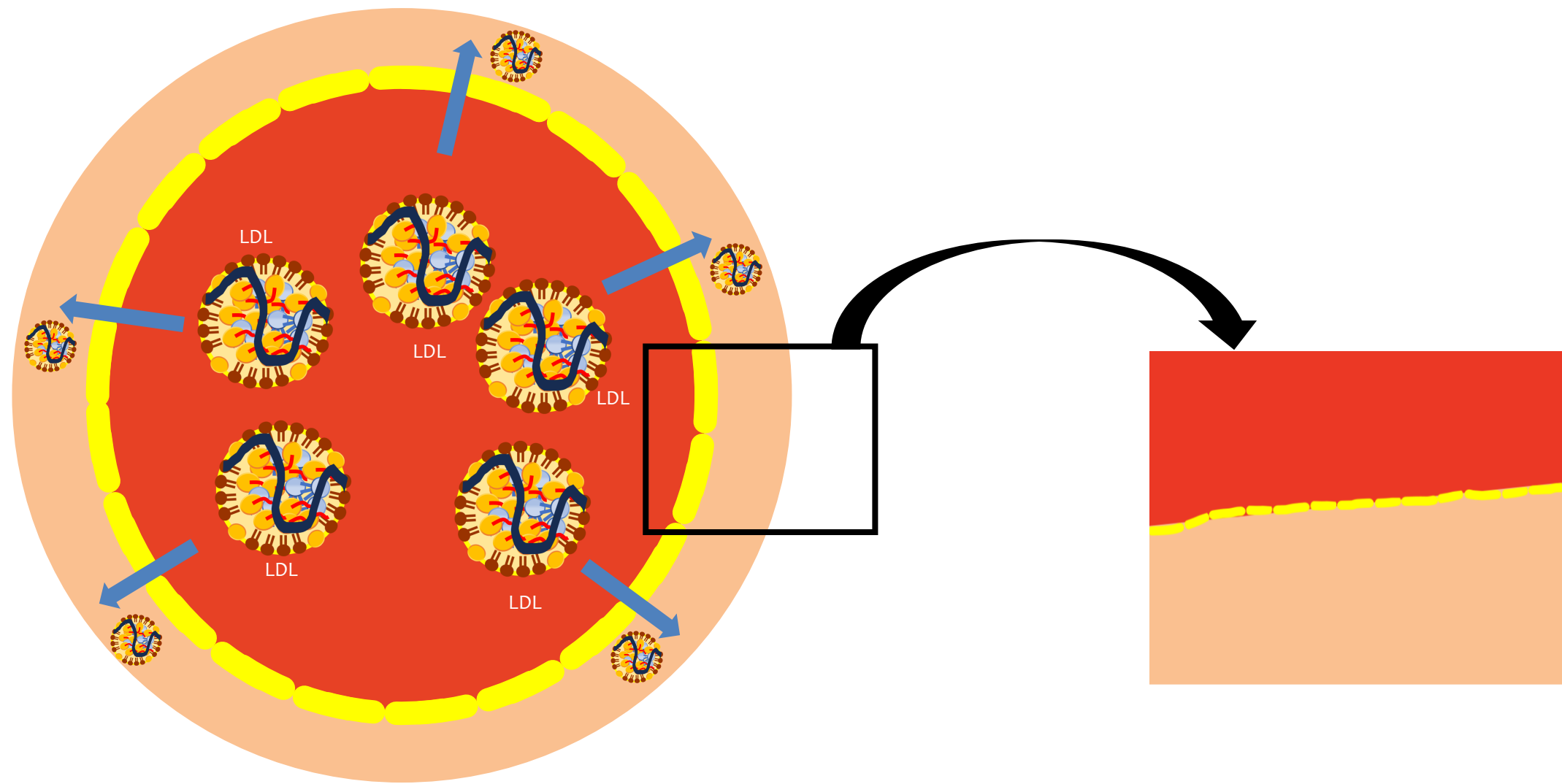
Leefstijl: veel TG => VLDL aanmaak en uitwisseling van TG en CE (via CETP) met LDL => Veel *Small dense LDL's*

03. Bloedvat

Afgifte van cholesterol aan bloedvat =
aderverkalking!

ApoB-bevattende lipoproteïnen (vooral LDL) gaan, **wanneer ze in overmatige aantallen zijn**, door het endotheel en leveren het noodzakelijke middel van atherogenese - "cholesterol" aan de arteriële intima.

LDL-cholesterol-deeltjes zijn heterogeen in grootte en samenstelling. De affiniteit van LDL om te binden aan proteoglycanen varieert afhankelijk van de eigenschappen van de LDL-deeltjes.

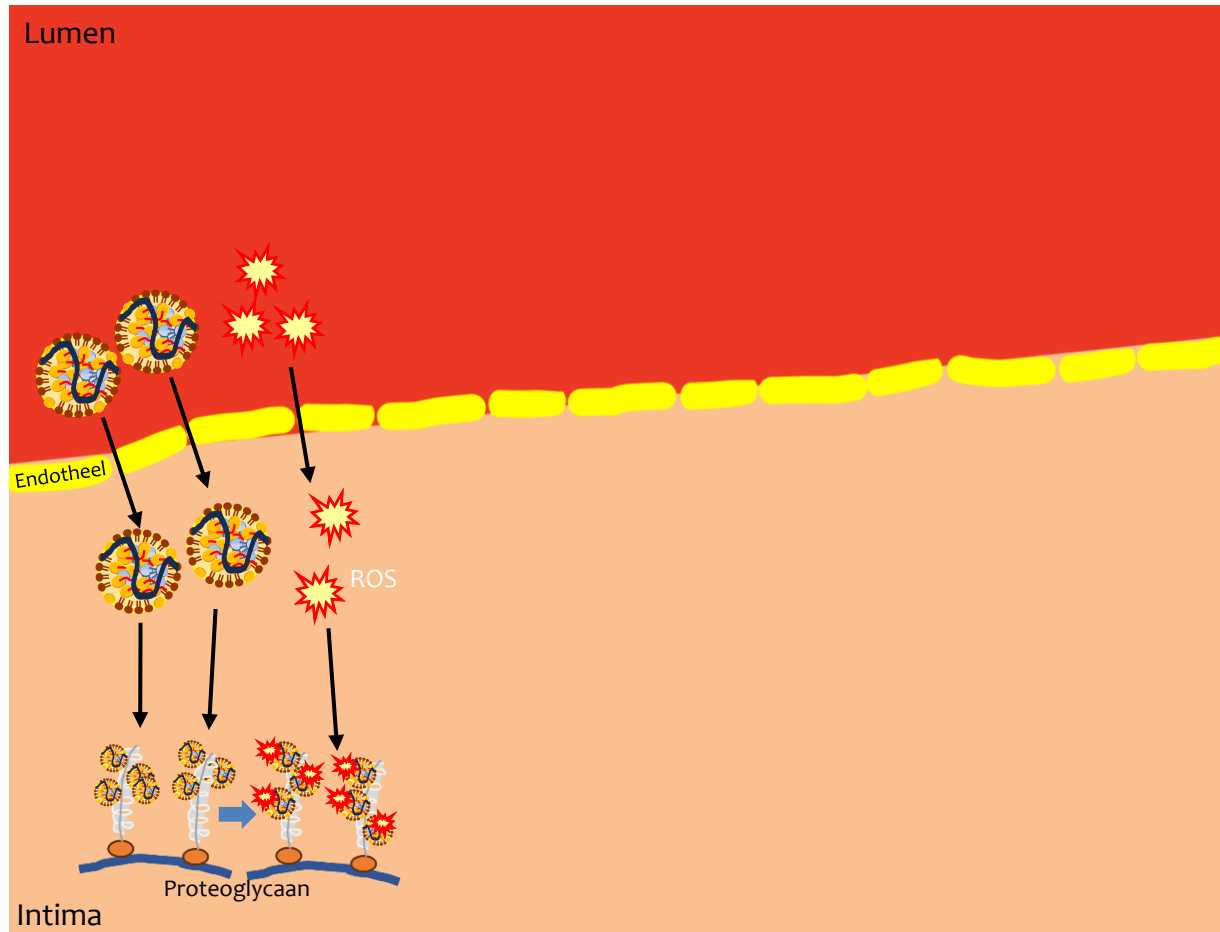
- **Small dense LDL-deeltjes hebben een hogere affiniteit voor proteoglycaan-binding**
- **Small dense LDL-deeltjes zijn ook vatbaarder voor oxidatieve modificatie**

ApoB-bevattende lipoproteïnen (vooral LDL) gaan, **wanneer ze in overmatige aantallen zijn**, door het endotheel en leveren het noodzakelijke middel van atherogenese - "cholesterol" aan de arteriële intima.

LDL-cholesterol-deeltjes zijn heterogeen in grootte en samenstelling. De affiniteit van LDL om te binden aan proteoglycanen varieert afhankelijk van de eigenschappen van de LDL-deeltjes.

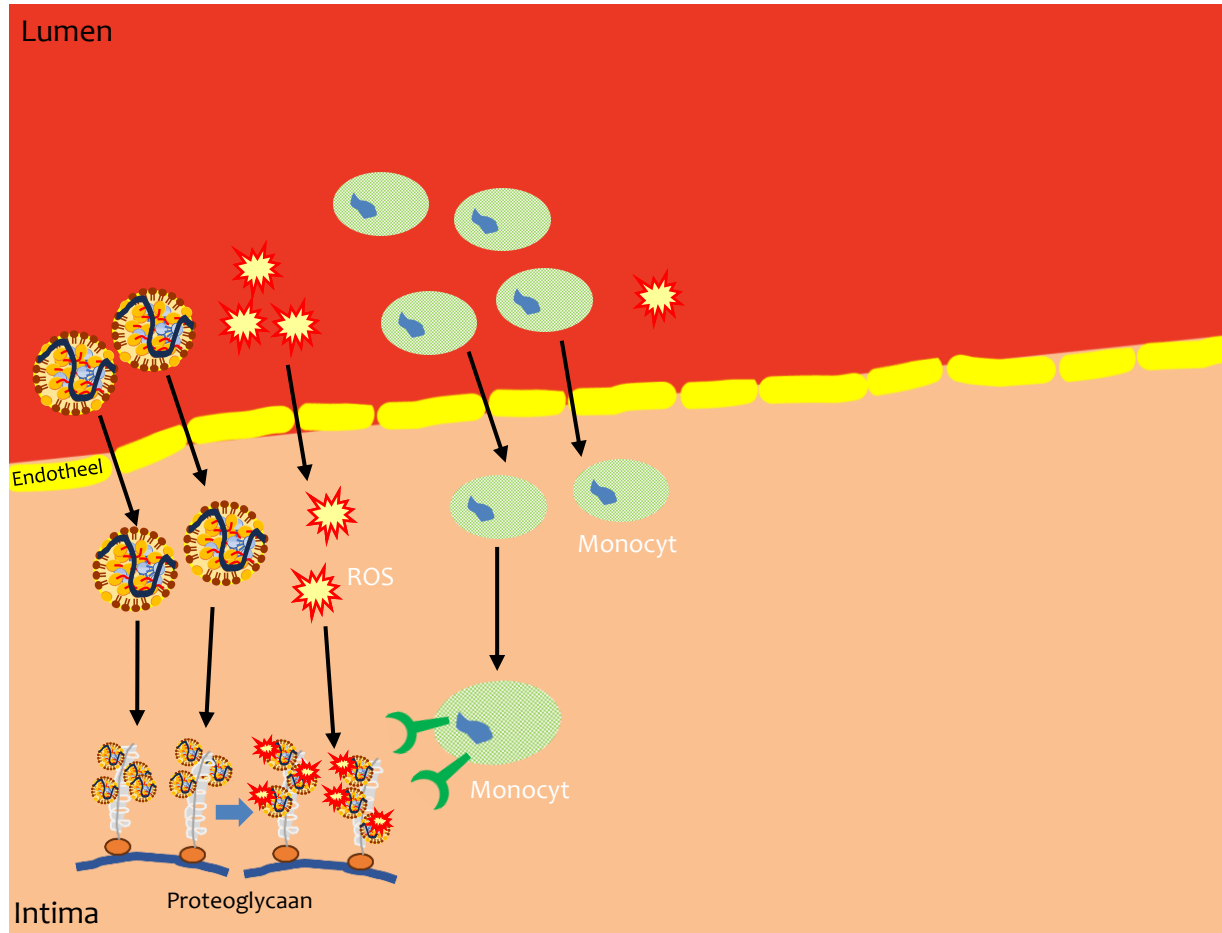
- **Small dense LDL-deeltjes hebben een hogere affiniteit voor proteoglycaan-binding**
- **Small dense LDL-deeltjes zijn ook vatbaarder voor oxidatieve modificatie**

ApoB-bevattende lipoproteïnen (vooral LDL) gaan, **wanneer ze in overmatige aantallen zijn**, door het endotheel en leveren het noodzakelijke middel van atherogenese - "cholesterol" aan de arteriële intima.

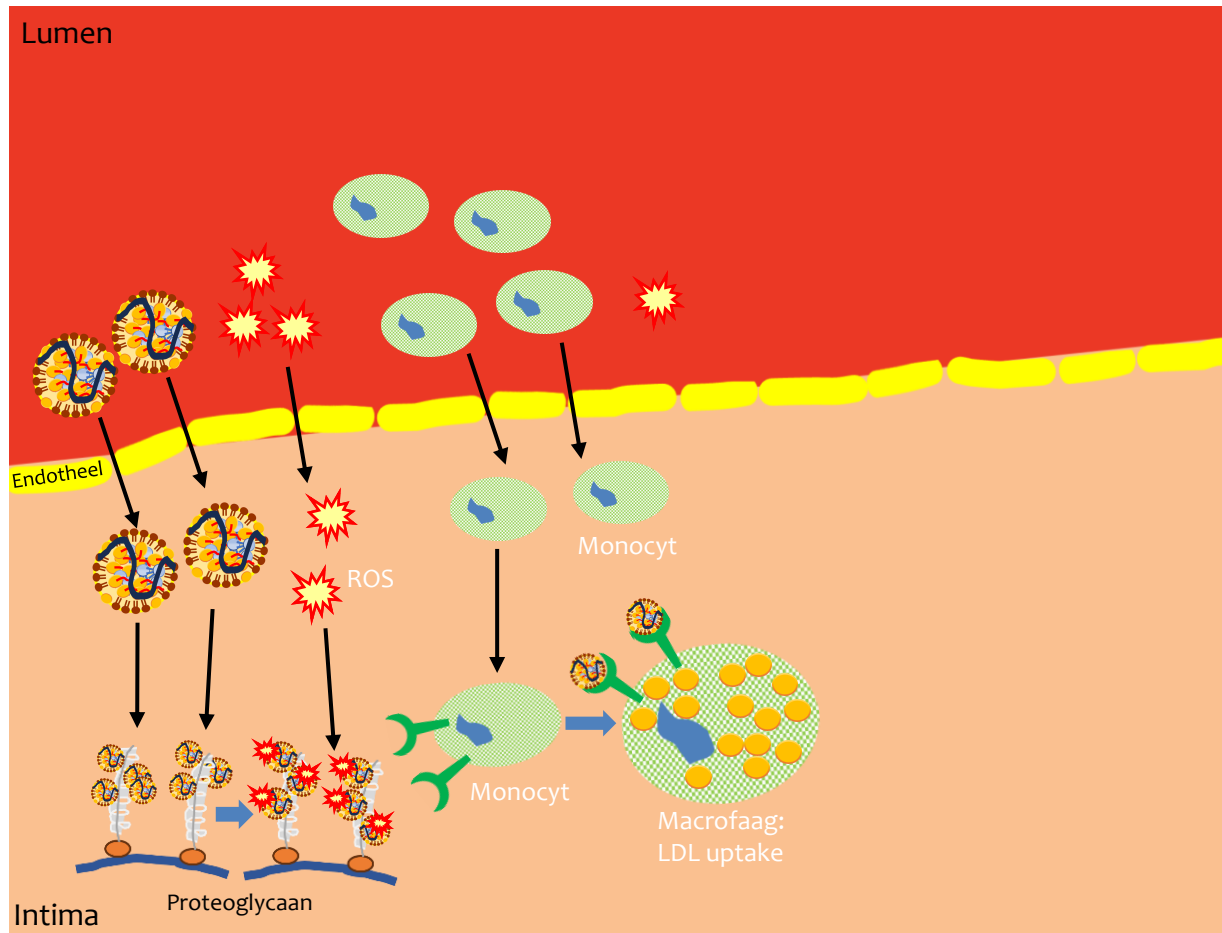
LDL-cholesterol-deeltjes zijn heterogeen in grootte en samenstelling. De affiniteit van LDL om te binden aan proteoglycanen varieert afhankelijk van de eigenschappen van de LDL-deeltjes.

- Small dense LDL-deeltjes hebben een hogere affiniteit voor proteoglycaan-binding
- Small dense LDL-deeltjes zijn ook vatbaarder voor oxidatieve modificatie

Vanaf dat moment begint chronische ontstekingsproces door de komst van **monocyt** die deze deeltjes begint 'op te eten'.

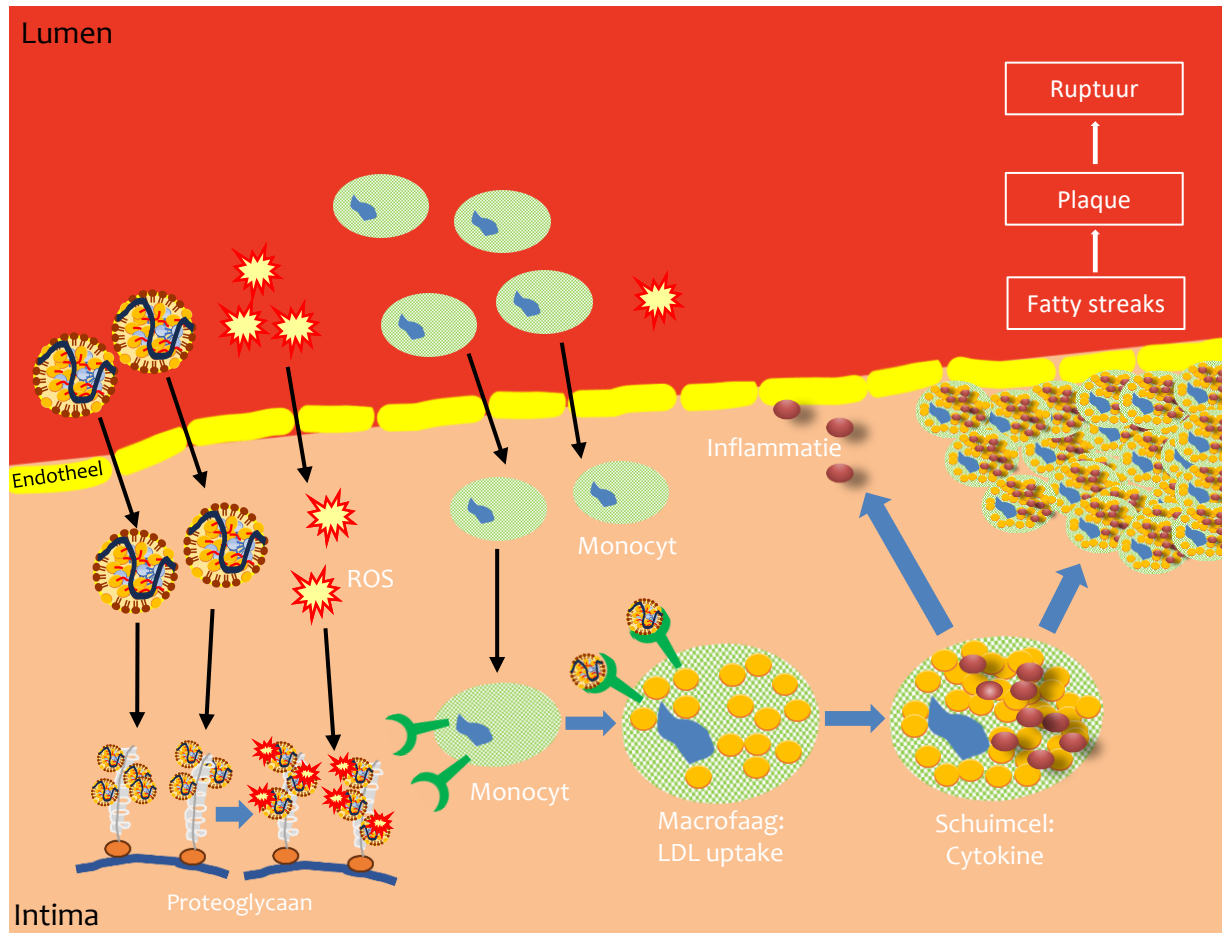
Slagaderverkalking

Vanaf dat moment begint chronische ontstekingsproces door de komst van **monocyt** die deze deeltjes begint 'op te eten'.

Atherosclerose ontstaat pas wanneer deze deeltjes 'opgegeten' worden door deze monocyt en vervolgens **macrofagen** worden als ze deze cholesterolrijke ApoB (=LDL-p) internaliseren.

Slagaderverkalking

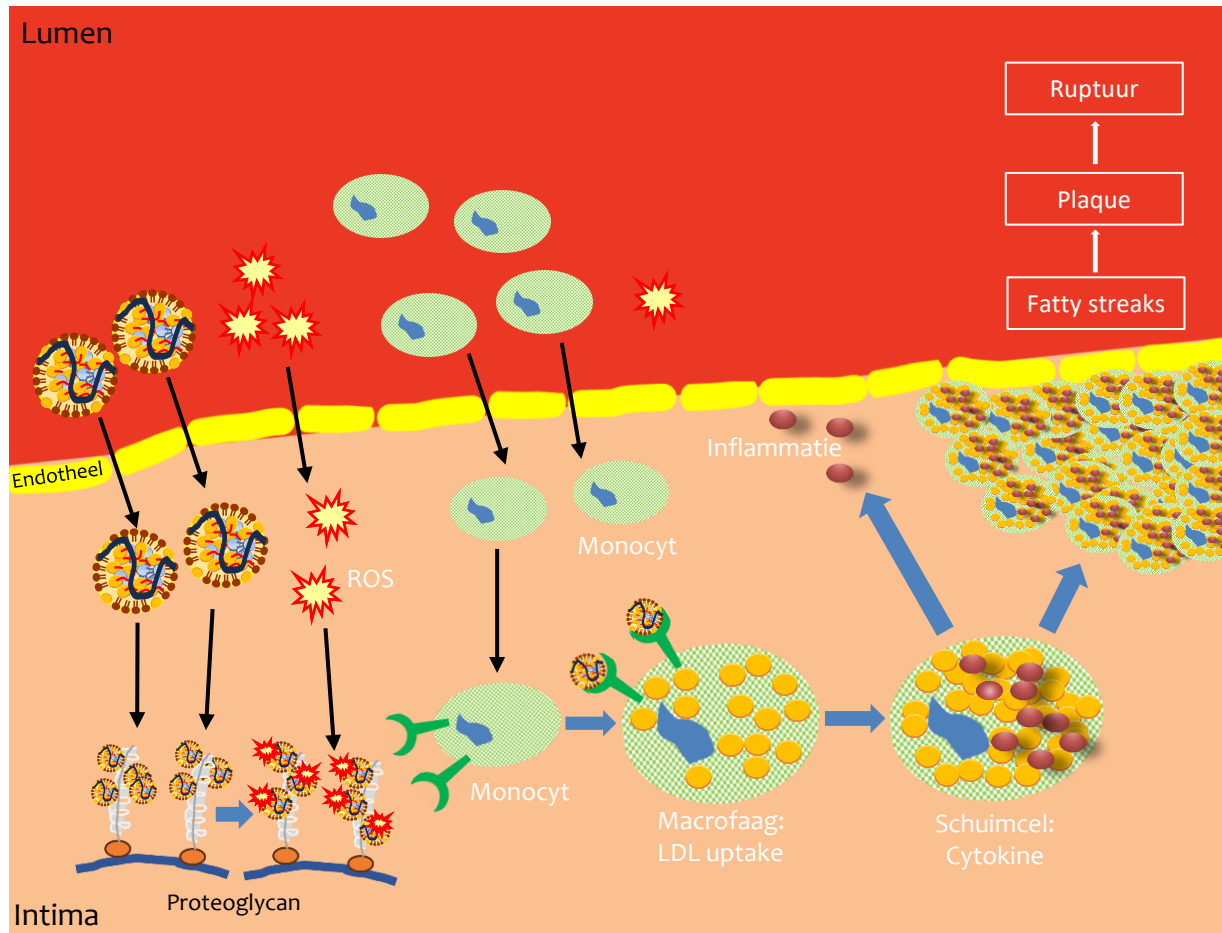

De volgende stap is dat de macrofagen **schuimcellen** zijn geworden.

Deze schuimcellen maken en geven inflammatoire cytokines af wat zorgt voor het 'afbreken' van het endotheel.

Maar deze endothele dysfunctie kan er al zijn door **insuline resistentie**, diabetes, hoge bloeddruk, roken, lage graag ontsteking,... De situatie verergert!

De schuimcellen groeien in aantal, gaan samen klonten en hierbij ontstaan 'fatty streaks', vervolgens plaques en ruptuur.

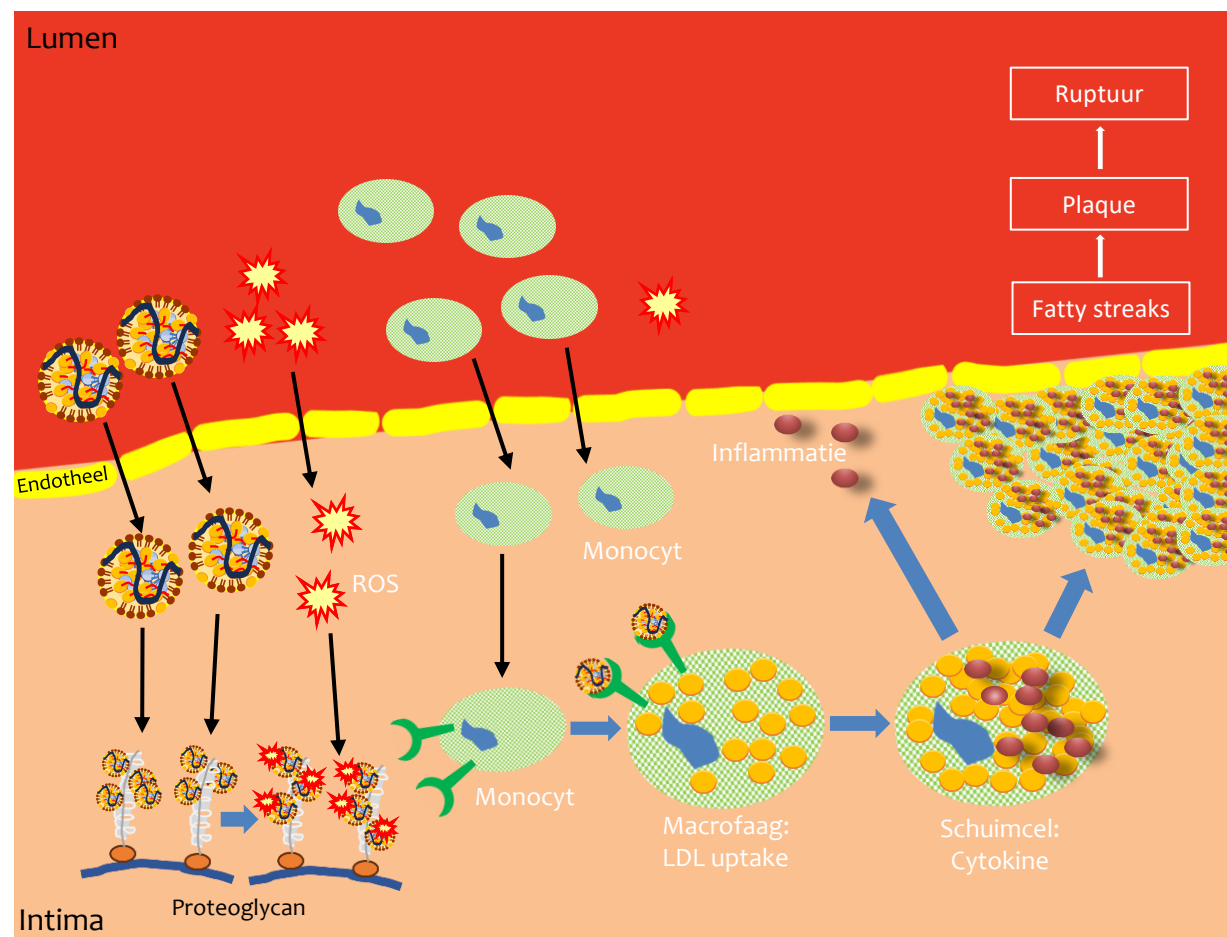
Aantal deeltjes

- Apo-B wordt **mogelijk** een betere voorspeller tov LDL-c voor het beoordelen van het risico op atherosclerotische hart- en vaatziekten, vooral bij specifieke subgroepen van patiënten:
 - Diabetes mellitus
 - Cardiometabole risicofactoren (obesitas, metabool syndroom, insulineresistentie en hypertensie) en hoge triglyceridenspiegels en zeer lage LDL-cholesterolwaarden.

Conclusie: Slagaderverkalking

UPDATE

CARE FOR CURE
ADVIES IN
GEZONDHEIDZORG

Non-HDL is de beste surrogaatmarker voor apo-B!

Tienjaarsrisico op hart- en vaatziekten (fataal en niet-fataal)

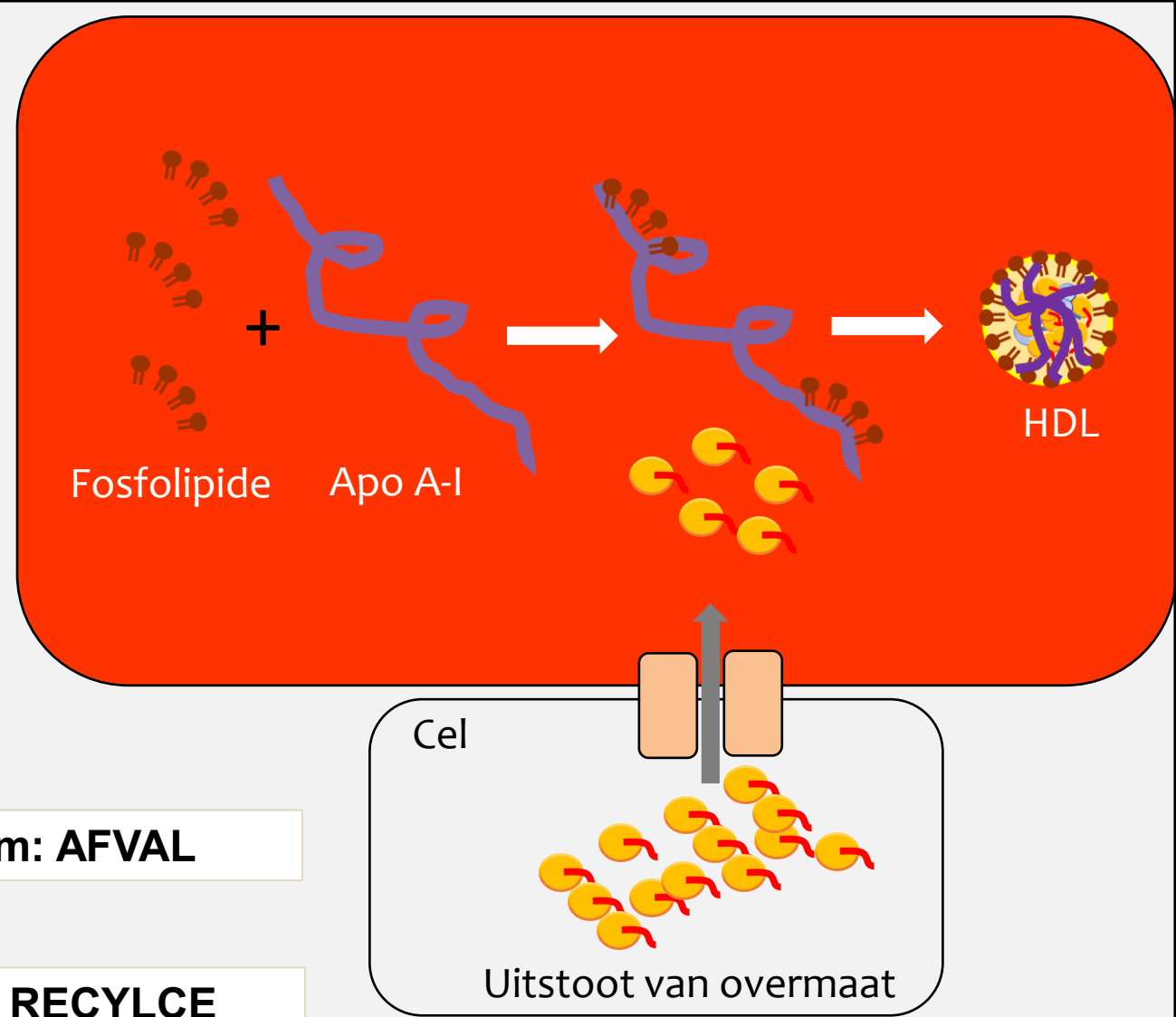
Bloeddruk	Vrouwen				Leeftijd	Mannen							
	Niet-rokers		Rokers			Niet-rokers		Rokers					
160-179	15	15	16	17	75-79	19	21	24	27	21	23	31	34
140-159	13	13	14	15		16	18	21	23	21	23	26	30
120-139	11	11	12	13		14	15	18	20	18	20	23	26
100-119	9	10	10	11		12	13	15	17	15	17	19	22
160-179	10	11	12	12	70-74	15	16	18	19	22	24	26	27
140-159	9	9	10	10		12	13	14	16	18	19	21	23
120-139	7	7	8	8		10	11	12	13	14	16	17	19
100-119	6	6	6	7		8	8	9	10	12	13	14	15
160-179	8	8	9	9	65-69	11	12	12	13	15	16	17	19
140-159	7	7	7	7		9	10	11	11	13	14	15	16
120-139	5	6	6	6		8	8	9	10	11	12	13	13
100-119	5	5	5	5		6	7	7	8	9	10	11	11
160-179	6	6	7	7	60-64	8	9	10	11	13	14	15	17
140-159	5	5	5	6		7	8	8	9	10	11	13	14
120-139	4	4	4	5		6	6	7	8	9	10	10	11
100-119	3	3	4	4		5	5	6	6	7	8	9	10
160-179	4	5	5	5	55-59	7	7	8	9	10	12	13	15
140-159	3	4	4	4		6	7	7	8	9	10	11	12
120-139	3	3	3	3		5	5	6	6	7	8	9	10
100-119	2	2	3	3		4	4	4	5	5	6	7	8
160-179	3	4	4	4	50-54	5	6	7	8	9	10	11	13
140-159	3	3	3	3		5	5	6	6	7	8	9	10
120-139	2	2	2	3		4	4	5	5	6	6	7	8
100-119	2	2	2	2		3	3	3	4	4	5	6	7
160-179	2	3	3	3	45-49	4	5	6	6	7	8	10	11
140-159	2	2	2	3		3	4	4	5	6	7	8	9
120-139	1	2	2	2		2	3	3	4	4	5	6	7
100-119	1	1	1	1		2	2	3	3	3	4	5	5
160-179	2	2	2	3	40-44	3	4	5	5	6	7	8	10
140-159	1	1	1	1		2	3	3	4	5	5	6	8
120-139	1	1	1	1		2	3	3	3	3	4	5	6
100-119	1	1	1	1		2	2	2	2	3	3	4	5
3,0- 4,0- 5,0- 6,0- 3,9 4,9 5,9 6,9				3,0- 4,0- 5,0- 6,0- 3,9 4,9 5,9 6,9		3,0- 4,0- 5,0- 6,0- 3,9 4,9 5,9 6,9				3,0- 4,0- 5,0- 6,0- 3,9 4,9 5,9 6,9			
Non-HDL cholesterol (mmol/L)													

01. Cholesterol ophalen

Wanneer cellen teveel cholesterol hebben, zorgen ze voor uitstoot uit cel ter voorkoming kristallisatie en celdood. Ze halen ook cholesterol op bij schuimcellen in bloedvat

02. Cholesterol afgeven

1	Vetcellen: OPSLAG	4	Darm: AFVAL
2	Bijnier: cortisol	5	LDL: RECYLCE
3	Geslachtsklieren: progesteron	6	Lever: RECYLCE

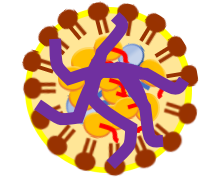
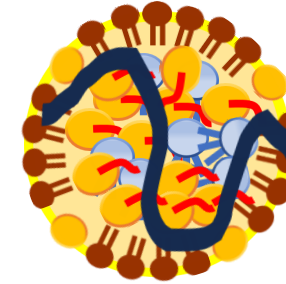
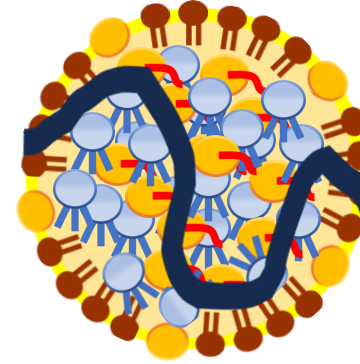
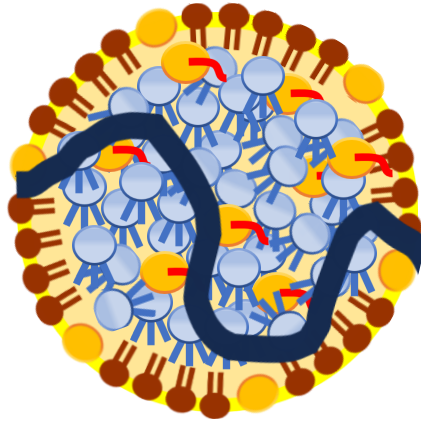
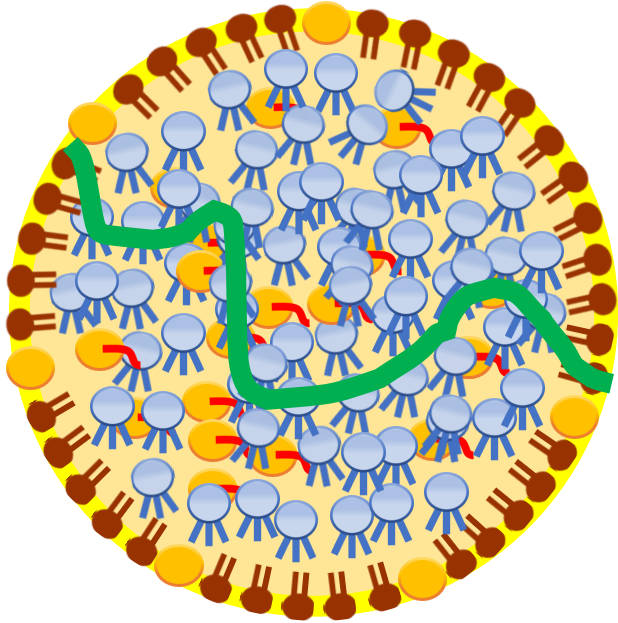
Chylomicron (B-48)

VLDL (B-100)

IDL (B-100)

LDL (B-100)

HDL (Apo A-I)

- **Chylomicronen** en **VLDL** vervoeren triglyceriden naar spieren (energie) en het restant naar vetcellen (opslag).
- **HDL** ontstaat in bloedbaan en vervoeren cholesterol naar andere organen naar bijnier, vetcellen en uiteindelijk naar de lever of darm.
- **LDL** vervoert ook cholesterol naar de lever (hergebruik) maar wanneer zij in overmaat aanwezig zijn, dan zullen ze de slagaderwand binnendringen.
- **Leefstijl** draagt bij aan oxidatie van LDL => inflammatie en atherosclerose